11-June-Anantnag.pdf

Title : Pancha Svara (by Prajapati Dasa) Devanagari Jyotisha

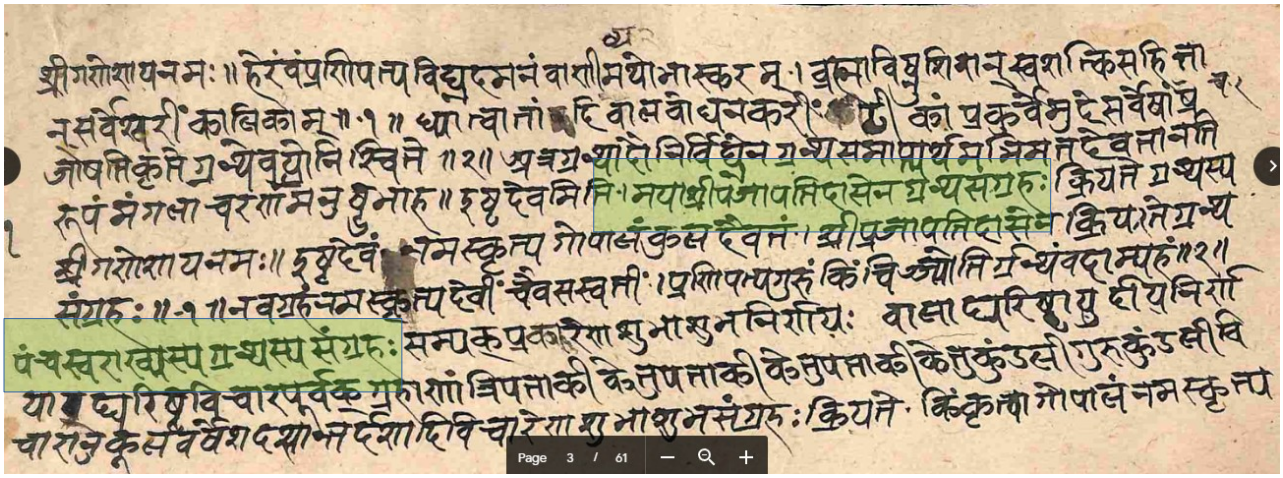

Ref:

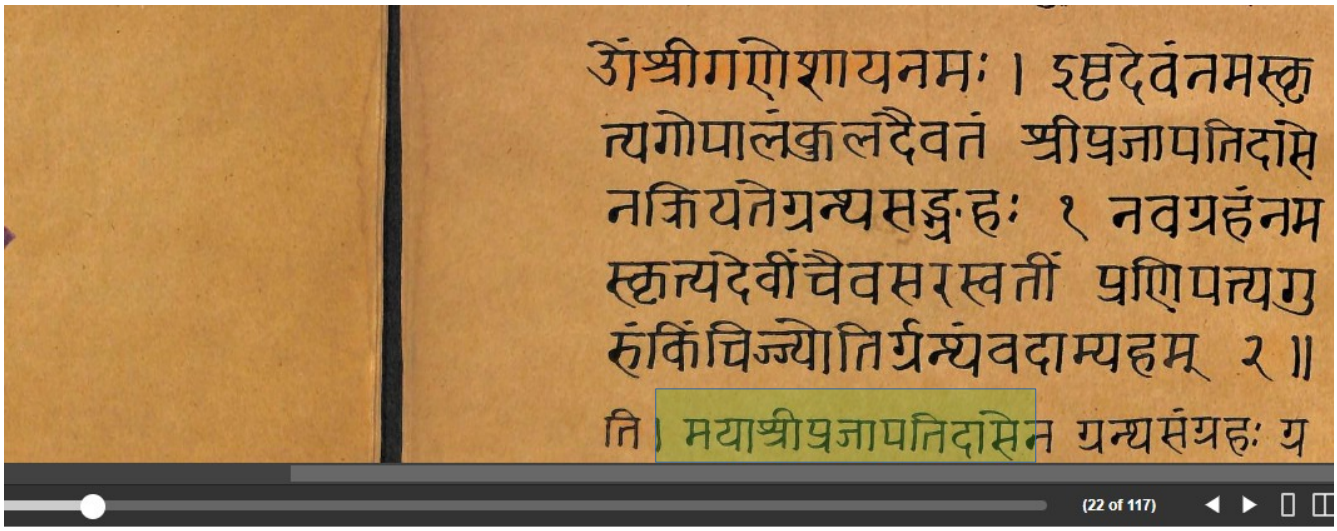

Pancha Svara Prajapati Das Alm 27 Shlf 3 6118 1828 K Devanagari Jyotish

by eGangotri

Favorite

Ref: https://archive.org/details/PanchaSvaraPrajapatiDasAlm27Shlf361181828KDevanagariJyotish/page/n21/mode/2up

CC-0. In Public Domain. Digitized by eGangotri

श्रीगणेशाय नमः ॥ हेरम्बमुखशिवन्यास

CC-0. In Public Domain. Digitized by eGangotri

CC-0. In Public Domain. Digitized by eGangotri

श्रीगणेशाय नमः ॥ हेरंबं प्रणिपत्य विघ्नदमनं वाणीमथो भास्करम् । ब्रह्मा विष्णुशिवान् स्वशक्तिसहितान्
सर्वेश्वरीं कालिकाम् ॥ १ ॥ ध्यात्वा तां दिवालबोधनकरीं [illegible] कां प्रकुर्वे मुदे सर्वेषां प्र
जोषत्तिकृते ग्रन्थे वृद्धोनिश्चिते ॥ २ ॥ अत्र ग्रन्थादौ निर्विघ्नेन ग्रन्थसमाप्त्यर्थमभिमतदेवतानति
रूपं मंगलाचरणमनुष्ठुभाह ॥ इष्टदेवमिति । मया श्रीप्रजापतिदासेन ग्रन्थसंग्रहः क्रियते ग्रन्थस्य

श्री १

श्रीगणेशाय नमः ॥ इष्टदेवं नमस्कृत्य गोपालं कुलदैवतं । श्रीप्रजापतिदासेन क्रियते ग्रन्थ
संग्रहः ॥ १ ॥ नवग्रहं नमस्कृत्य देवीं चैव सरस्वतीं । प्रणिपत्य गुरुं किंचिज्ज्योतिर्ग्रन्थं वदाम्यहं ॥ २ ॥
पंचस्वराख्यस्य ग्रन्थस्य संग्रहः सम्यक् प्रकारेण शुभाशुभनिर्णयः वाला द्यरिष्टायुर्दीर्घनिर्णयो
या द्यरिष्टविचारपूर्वक ग्रहाणां त्रिपताकी केतुपताकी केतुकुंडली गुरुकुंडली वि
चारानुकूलं वर्षेशदशाभदशादिविचारेण शुभाशुभसंग्रहः क्रियते । किंकृत्वा गोपालं नमस्कृत्य

CC-0. In Public Domain. Digitized by eGangotri

राशौ ग्रहे सति कन्यातुलयोर्जन्मलग्नवसाद्वेधो ज्ञायते · एवमेव ग्रहे कुंभराशौ ग्रहे सति सिंहवृश्चिकयो
र्वेधः ॥२०॥ मीन इति · अथाचार्येण कर्कादिमीनपर्यन्तमेजन्मलग्ने सति द्वयोर्द्वयोराशयः —
स्थितानां ग्रहाणां वेधउक्तस्तथैव मेषादिराशिचितयेषु जन्मलग्ने सति सम्मुखवामदक्षिणास्थं त्रि
राशिषु स्थितग्रहाणां वेधः कथितः ॥२१॥ मिथुन इति · अयं पताकीसंज्ञको वेधः
मीने च कर्कटे जूके मेषे कन्या धनुर्ऋषः कन्ये सिंहे च कुम्भे च वृश्चिके च विनिर्दिशेत् ॥२१॥
श्री५
मिथुने मकरे जूके कर्कटे च विनिर्दिशेत् · पताकीवेधसंज्ञोयं समुदायं यथाक्रमम् ॥२२॥ चितय
येषु त्रिषु त्रिषु दिनं मासं च हायनं · यथा योगं यथा न्यायं यथाभागं विनिर्दिशेत् ॥२३॥
समुदाये राशिचक्रे यथाक्रमे राजन्मलग्ने रवादिग्रहवशाद्वेधो ज्ञेयः ॥२२॥ चितय इति · अत्र तिपताकीचक्रे
चितये त्रितये त्रिषु अर्थाद्राशिचयात्मके वेधे ज्ञाते सति रवादिग्रहाणां बलवशात् यथायोगं यथा न्यायं य
थाभागं विनिर्दिशेत् कथयेत् · कथंवदेत्तदाह · यथायोगं सम्मुखवामदक्षिणवेधयोगवशाज्जन्मलग्ने वेधे

CC-0. In Public Domain. Digitized by eGangotri

रोदक्षिरास्थित तिर्यग्रेखाग्रदंशो ग्रहे सति वेधो भवति वः · एवं वामस्थित तिर्यग्रेखाग्रदंशो वेधो भवति · तत्रैव संमुखे संमुख
रेखाग्रदंशो वेधो ज्ञेयः · एवं वेधत्रयं वा यत्र दक्षिणा वा मादिरेखाग्रदंशो ग्रहो भवेत् तेन वेधः स्यात् · यत्र दक्षिणास्थिते न्यग्रहे वेधः
कृत स दंशास्थित रथं कं पूर्वो क्तां कादान त्रिपताकीच क्रादंकं वा ग्रहस्योपन च क्रे तस्मिन्नेव दंशो रेखां · तदंकनु ज्ञेयं वेधं मासे
दिनेच शिशोर्वास कस्य रिष्टं अरिष्टं ज्ञेयमिति ॥१८॥ अथ चतुर्भिः श्लोकैः कर्कादिस्थग्रहैर्वेधं क्रमंस्थ्यायति · कर्क इति —

तत्र कर्के कर्कराशौ धनुषि धनुराशौ मीनेच ग्रहे सति परस्परं वेधो जायते · एवमेव हरौ सिंहराशौ कीटे कुं
भेच ग्रहे सति परस्परं वेधः · एवमेव कन्यायां मकरेच तुलायां तुलराशौ ग्रहे सति परस्परं वेधः · त-
त्रैकराशौ ग्रहे सति द्वयोः समुखतिर्यक्रेखयो र्जन्मलग्ने सति वेधो जायते · अनेनैव क्रमेण तुलामीनांगकर्क-
नासु राशिषु एकत्र ग्रहे सति अन्यत्र जन्मलग्ने सति वेधो ज्ञेयः ॥१९॥ कश्चिक इति तैर्योलोके नैवस
र्वत्र वेधो ज्ञायते · शिष्याणां बोधाय पुनः सर्वराशीन् विकल्पयति · कश्चिके ग्रहे सति वृषसिंहयोर्वे
एवं धो जायते · धनुषि ग्रहे सति मकर कर्कटयो र्मध्ये यत्र जन्मलग्नं तत्र वेधः · तथा मकरे मक

CC-0. In Public Domain. Digitized by eGangotri

श्रीगणेशायनमः॥ पि.४ धार्दि १

नानिविमिश्रेणामासावलोऽन्तारतम्यमिति ॥१५॥ अथांकान्याह ॥ वेदेति॰ वेदकुंभराशौ चतुः संख्याकमंकलेख्यंकुंभराशेः स
मुखेमिथुनराशौ पंचसंख्याकमंकलेख्यंपुनः कुंभराशेर्लांगलयेचक्रमेणानिर्यमेखामेकन्यायांनखाविंशतिर्लेख्याः एव
मेवमकरराशौ वह्निस्त्रयः लेख्यामकरस्यसमुखेकर्कराशौ अष्ट लिखनीयाः पुनः पूर्ववल्लांगलाद्यचक्रमेणानिर्यमेखामे
नुलायांसमर्थं चतुःसंख्यं वह्निसंख्याकमंकलेख्यंपुनर्धनुर्विभुवनं ५४ चतुर्दशलेख्यास्तत्समुखेसिंहराशौयुगलं २ द्विसं
ख्याकमंकलेख्यंततः पूर्ववन्निर्यमेखामेकश्चिकराशौदशलेख्याइति॰ तद्युक्तं॰ वेदवह्नीन्द्रिकनर्कैन

श्री.४

खवारुगजाःशराः। अंकादेयाः क्रमादेतेकलशादौविपर्ययादिति ॥१६॥ मेषादिति॰ मेषादिराशीनांनामभिस्त्रिपताकीचक्रेनामाक्षरैर्द्वादश
रेखामस्थितेर्ज्जन्मकालिनमरुसुकानिकुर्यात्॰ एकरेखायांस्थितेखेटेमरुतमागतेसतिस्थानत्रयेवुवेधनिश्चयः निश्चयेनवेधोज्ञेयः ॥१७॥
अथवेधविचारक्रममाह ॥ लग्नइति॰ एवंत्रिपताकीचक्रंनिःपाद्यतत्रचक्रेतत्रराशौवालकस्यजन्मलग्नमस्तितत्रस्थितिनेवक्रमादेववेधवि
चारः कार्यः तत्रक्रमः प्रथमंपरुपातेविचारेचअत्रमेषंविनिर्दिशेदित्यादिप्रकारेणापूर्वोक्तमरुस्थानचक्रेयत्रकुत्रपतितंज
न्मलग्नंनिश्चित्यतत्रोजन्मकालीनारव्यादयोग्रहायत्रयत्रस्थास्तत्रतत्रत्रिपताकीचक्रेरेखाः अस्मिन्नेवचक्रे
वेधविचारः सुधियाकार्यः ॥१७॥ तत्रविचारः क्रमः लग्नइति॰ सप्तमीपंचम्यर्थे प्रथमाज्ञमलग्नात्पूर्वे

CC-0. In Public Domain. Digitized by eGangotri

से ग्रहस्थापने आदौ प्रथमं मेषं मेषराशिं अन्ते अन्तरांगे लेखनीयं अयं भावः दक्षिणादिशास्थित प्राग्रन्थे रेखा
यतोद्यदशरेखा मेषमेषादिराशयो लेख्याः तदुक्तं उत्तमध्ये तो खिलदीशिमार्गादन्यानि त्रैपताक्याख्यचक्रे पुनर्वेदा
यंकदानकाले अंकस्थापने मेषं मेषराशिं मध्ये मध्यरेखायां लिखेदिति ॥ ७४ ॥ अथ राशिचक्रे अंकस्थापनं न्याह ॥ कल
शादिति । कलशात्कुंभराशिमारभ्य वृषपर्यन्तं मिथुनपर्यन्तमंकदानं अंकस्थापनं ग्रहादिभिः सुनिश्चितं कथितमित्यर्थः

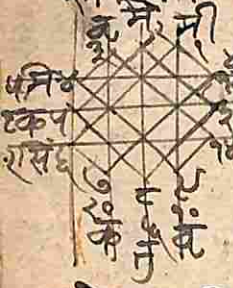

था । भुवनं युगलं चैव दशदेयास्तथैव च ॥ ७६ ॥ मेषादिराशिचिह्नानि ग्रहयुक्तानि कारयेत् ।
एकरेखास्थिते खेटे त्रितये वेधनिर्णयः ॥ ७७ ॥ लग्ने वादक्षिणे वामे संमुखे ग्रहसंयुते । दंडे
ज्ञेयं शिशोश्च दिनं मासं च हायनं ॥ ७८ ॥ कर्के धनुषि मीने च रिकीटे घटे तथा । कन्यायां
करे जुके तुलामीनांगनासु च ॥ ७९ ॥ वृश्चिके घटसिंहे च धनुर्मकरकर्कटे । मकरे च धनुक

नतोरव्यादीनां ग्रहाणां उच्चनीचस्थितानां अर्थादुच्चस्थानादिषु यथाक्रमादुच्चसमनीचेषु स्थितानां ग्रहाणां यथाक्रमेण
कसंख्या ज्ञेया । अयं भावः । उच्चराशिस्थितस्य ग्रहस्यांकसंख्या विचारे स्थानत्रयांकसंख्यामेलयित्वा तदंकतुल्यदिनसं
ख्या ज्ञेया । एवं समस्थानेस्थितस्य द्वयोस्थानसंनिधिस्थयोरंकौ मेलयित्वा अंकतुल्यमासंख्या ज्ञेया । एवमेव नीचादिस्थित
स्य ग्रहस्य नत्रस्थांकस्यैव वर्षसंख्या ज्ञेया । एवं शुभग्रहकर्तृवेधे । पापकर्तृवेधे तु विपरीतं ज्ञेयं । तदुक्तं । ग्रहाणां वलाबलं
देनदुक्तं समेखे चरेषु प्रथमध्यास्पवीर्ये पु मासा वर्षसंख्या [illegible] शुभैः शुभस्थानयोगेक्षणाः समस्थे असद्ग्रहयोगेक्षणा

CC-0. In Public Domain. Digitized by eGangotri

नं नतु उच्चते । उच्चस्थं मध्यमं नीचं त्रिधा च क्रेयमवस्थितं ॥१२॥ स्वांशस्थे बलं पूर्णं नीचांशस्थे दलं बलं । त्रैराशिकवशात्
ज्ञेयं मन्दरस्थे बलं बुधैः ॥१३॥ ग्रहाः सौम्यास्तथा क्रूराः वक्रमार्गी च नीचगाः । स्थानानि वेधा इत्येवं बलं राज्ञां फलं
वदेत् ॥१४॥ वक्रग्रहे फलं द्विगुणं त्रिगुणं च स्वोच्चसंस्थिते । स्वभावजं फलं शीघ्रे नीचस्थे ह्यफलप्रदः ॥१५॥ त्रया
रांत्रिकोणं चतुरस्रमस्तेषश्चनिरेक्षाश्चरराशिवद्धा । मन्दो गुरुर्भूमिसुतः परे च क्रमेण संपूर्णदृशो नवे
पाः ॥१६॥ रविन्दुसितसौम्यास्तु बलिनः पूर्णवीक्षणाः । सुराचार्यस्त्रिपादे च कुजः पादे तु बली । एकपादे न
यासौरीवीक्षणाद्बलमीरितमिति ॥ अथ वर्षादिनिर्णयमाह ॥ सबल इति । वेधकारके पापग्रहे सबले बलयु
क्ते सति दिनमात्रमरिष्टं विधीयते । वराहादिभिः कथ्यते । तथैव वेधकारके पापग्रहे मध्यबले सति मासं मास
मात्रेणारिष्टं कथ्यते । तथैव वेधकारके पापग्रहे अबले बलरहिते सति पूर्वाचार्यैर्वर्षमानमुक्तं ॥२९॥ अथ
शुभग्रहस्य वेधविशेषमाह ॥ बलान्वितैः इति । बलयुक्तैः शुभग्रहैः वेधकृते सति यथा तथा कप्रमाणेन वर्षवि

CC-0. In Public Domain. Digitized by eGangotri

गृहे ज्ञेयं पादं पापे स्ववेश्मनि ॥ ३ ॥ अथ ग्रहाणां राशिभोगः । भूवर्षं हि वस्यते भगदितं सार्द्धं द्वयं भास्करे । पादं वास
रयुगं कुजे मुनीनां पक्षत्रयं भूमिजे । षड्विंशानि दिनानि दानवगुरौ द्वाविंशरात्रिं बुधे । षण्मासं च सवासरं
रविरिपौ मासं तथा भास्करे ॥ ४ ॥ अथोदयादिलक्षणमाह । सूर्यमुत्तरजं यते शीघ्रार्के द्वितीयगे समा । तृतीयगे ज्ञेया
मन्दभानौ चतुर्थगे ॥ ५ ॥ वक्राः स्युः पंचषष्ठेके वक्रिवक्रा गाषगे । नवमे दशमे भानौ जायते कुटिलागतिः ॥ ६ ॥ द्वाद
शैकादशे सूर्ये भजते शीघ्रतां पुनः । अदृश्यतां पुनर्सेके व्रजन्त्यर्कगता ग्रहाः ॥ ७ ॥ अथ क्रूरसौम्यविचारः । श
न्यर्कराहुकेतवः क्रूराः शेषाः शुभग्रहाः । क्रूरयुक्तबुधः क्रूरः क्षीणचन्द्रस्तथैव च ॥ ८ ॥ क्रूरा वक्रा ग्रहाः क्रूराः
सौम्या वक्रा ग्रहाः शुभाः । ग्रहजाः स्युः स्वभावस्थाः सौम्याः क्रूराश्च शीघ्रगाः ॥ ९ ॥ वक्रोच्चभः स्वर्क्षमेषु पूर्वा
र्धे भवेद्ग्रहः । तदग्रपष्ठभागेषु वर्गं त्रैराशिकं मतं ॥ १० ॥ अथ रव्यादीनां मुच्चस्थानान्याह ॥ मेषो वृषो मृगः
कन्या कर्कोमीनस्तुला क्रमात् । आदित्यादिग्रहेषूच्चं नीचं तस्माच्च सप्तमं ॥ ११ ॥ उच्चनीचाच्चतुर्थं यत्समस्था

CC-0. In Public Domain. Digitized by eGangotri

तथैव २.

उभ त्रिंशदित्यर्थः · मकरे वेधो रसयुग्मं २६ षड्विंशं कुंभे वेधे सति सिंह कर्कि कवत् सप्तदश संख्या ज्ञेया १७ ॥२५॥
भवयुग्मं मिति ॥ मीने रेव उभात्रिंशं भवविंशत् २९ पुनर्मेषे वेधे सति षोडश १६ मिता संख्या ज्ञेया · तथा कर्मे वेधे सति सिंह
वत् सप्तदश १७ संख्या ज्ञेया · पुनर्मिथुने वेधे सति भवत्रिकं उनचत्वारिंशन्मिता ३९ संख्या ज्ञेया ॥२६॥ पूर्वमिति श्लोकः
स्पष्टार्थः ॥२७॥ यथांकमिति · यथा राशित्रयं कदृश्यते तथैव ग्रहाणां रव्यादिग्रहाणां वक्रमार्गप्रकारेण व
लाबलं बुध्वा वर्षमासदिनेषु पूर्वोक्त वत्पथगं कमानेन वांकानामे कोनचवर्षमास दिनेषु ज्ञेयमिति ॥२८॥

श्री ६ स्मिन्नेकी कृत्य प्रकीर्तिताः ॥२७॥ यथांको दृश्यते मासं दिनं वर्षं तथैव च · ग्रहाणां च बलं बुध्वा पूर्वोक्तमु
विनिर्दिशेत् ॥२८॥ सबले च ग्रहे पापे दिनमात्रं विधीयते · मध्येबले तथा मासं वर्षं चैव तथा बले ॥२९॥
अथ रव्यादीनां बलाबलमाह । अन्यान्तरे । कुजशुक्रबुधेन्द्वर्कसौम्यशुक्रावनीभवात् · जीवार्किभानुजेज्यानां दे
त्रांशा सुरजादयः ॥१॥ स्वक्षेत्रस्थे बलं पूर्णं पादोनं मित्रभे स्थिते । अर्द्धं समगृहे ज्ञेयं पादं शत्रुगृहे स्थिते ॥२॥
एतत्पुंबलं सौम्ये क्रूरे ज्ञेयं विपर्ययात् । अथ पापग्रहविशेषः । शत्रुगेहस्थिते पूर्णं पादोनं समवेश्मनि । अर्द्धं मित्र

CC-0. In Public Domain. Digitized by eGangotri

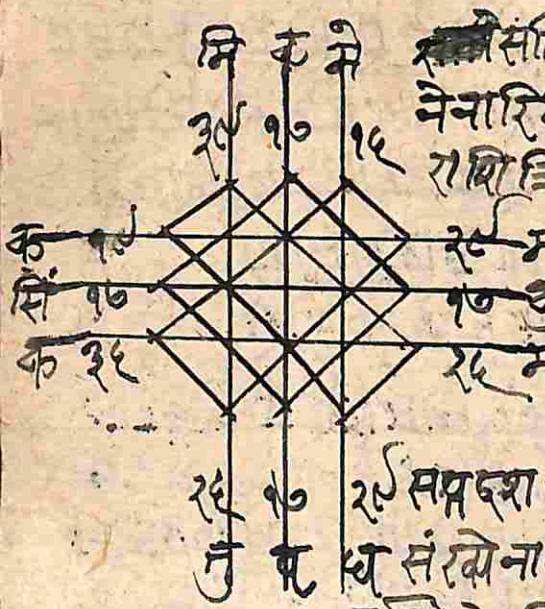

[illegible]संति यथा न्यायं स्वादि ग्रहाणां उच्च नीच चक्रा दिवशा यथा भागं वर्ष मास दिनेषु कमा
नेनारिष्टं विनिर्दिशेत् ॥२३॥ अथ कस्मु ग्राहः एकोनेति · कर्के कर्क राशौ वेधे सति
राशि त्रिनयस्थितानामेकोनामेकोनविंशति संख्याकेन १९ बालस्यारिष्टं वक्तव्यं · एवमेव सिंहे
एकोनविंशतिः कर्के सिंहे सप्तदश स्मृताः · षट्त्रिंशच्चैव कन्यायां तुलायामंगविंश
तिः ॥२४॥ वृश्चिके सिंहवद्ज्ञेयं नवयुग्मं धनुर्धरे · मकरे रसयुग्मानि कुंभेस
प्तदशैव तु ॥२५॥ नवयुग्मं तथा मीने मेषे चैव तु षोडश · वृषभे च तथा सिंहे मि
थुने च नव नेत्रकं ॥२६॥ पूर्ववेधा ज्ञेयं कास्त्रिषु स्थानेषु कीर्तिताः · तेमीलांगलवेधे
सप्तदश १७ संख्यो नारिष्टं ज्ञेयं · एवं कन्यायां वेधे सति षट्त्रिंशत् ३६ तथा तुलवेधे सति षड्विंशको ज्ञेयः
संख्यो नारिष्टं ज्ञेयं एवं कन्यायां वेधे सति षट्त्रिंशत् तथा तुलवेधे सति षड्विंशकं ज्ञेयमिति ॥२४॥
वृश्चिके इति · वृश्चिके वेधे सति सिंहवत् पूर्वोक्तास्त्रिदशांशसंख्यो ज्ञेया तथा धनुषि वेधे नवयुग्मं २९

CC-0. In Public Domain. Digitized by eGangotri

श्रीगणेशाय

तदेव स्पष्टयति· रवाविति· दिने रविवारे रविः सूर्यः एवं निजदिनात्स्ववारादारभ्य यामार्द्धानां जन्मनः तथा हि यथा रवौ आदित्यवारे प्रथमार्द्धयामस्य पतिरर्कः ततो द्वितीययामार्द्धस्य पतिः शुक्रः ततस्तृतीयामार्द्धस्य पतिः बुधः पुनश्चतुर्थस्येन्दुः पंचमस्य शनिः षष्ठस्य गुरुः सप्तमस्य भौमः अष्टमस्य दिवानाथः सूर्यः एवमेव चन्द्रादिवारे ज्ञेयमिति ॥ तदुक्तं· ॥ अर्कः शुक्रो बुधश्चन्द्रो मन्दो जीवः कुजो रविरिति ॥४०॥ अथ रात्रौ यामार्द्धानां क्रम

श्री

मो रविज एव च ॥ गुर्भौमो दिवानाथो दिने यामार्द्धनायकाः ॥४०॥ रविरात्रौ रविश्चादौ वाकुपतिश्चन्द्रमा सितः ॥ भौमो दिनेशजो शौरी रात्रौ यामार्द्धनायकाः ॥४१॥ दंडेशो दिवसे ज्ञेयो रात्रौ षट्षट् क्रमस्मृतः ॥ यामार्द्धेशा दिनो तेषा एवं दंडेश्वरा बुधैः ॥४२॥ रविदनुजबुधभौ चन्द्रसूर्यासुरज्ञाः कुजरविदनुजज्ञा सेन्दुसूर्यासुराश्च ॥ गुरुशशिरवि[redacted]शुक्रभौ

दैत्या ४

मार्कः ॥ रविरात्राविति ॥ रविवारे रात्रौ निशिप्रथमयामार्द्धस्य पतिः रविः द्वितीयस्य गुरुः तृतीयस्य शशी चतुर्थस्य शुक्रः पंचमस्य भौमः षष्ठस्य दिनेशजः शनिः सप्तमस्य ज्ञो बुधः अष्टमस्यार्कः रविरेव एवं चन्द्रादिवारेपि पंच पंच क्रमेण रात्रौ यामार्द्धपतयो भवन्ति तथा चोक्तं· अर्को जीवः शशी शुक्रः कुजो मन्दो बुधो रविरिति ॥४१॥

CC-0. In Public Domain. Digitized by eGangotri

अथान्यदुपपादनं ॥ विद्ध इति ॥ अक्षत्रयसम्मितैर्ग्रहैः जन्मलग्नेवेधे सति दिनमात्रमेवारिष्टं स्यात् तत्र
मनसर्वदा शिशोर्बालस्यारिष्टं स्यमिति पिक ॥ ३६ ॥ अथार्द्धयामे दंडेशवशाद्दोषपरिहारमाह ॥ शुभमिति ॥ शुभग्रहस्य दं
डेसति तथा सर्वत्र पापवर्जिते वेधार्द्धयामेशयोरपि पापत्वाभावे पुनर्जन्मलग्नेशुभग्रहेयुते दृष्टे सति सर्वथा बालस्य
कुशलं वदेत् नान्यारिष्टमिति ॥ ३७ ॥ अथार्द्धयामेशदंडेशयोः पापत्वे विशेषमाह ॥ अशुभमिति ॥ पापग्रहस्य
दं ॥ विद्धे चैतये अक्षे दिनमात्रं विधीयते ॥ एतदुभमनं शिशोरिष्टं तु सर्वदा ॥ ३६ ॥ [illegible] वेधदंड
संयोगे सर्वत्र पापवर्जिते ॥ बालस्य कुशलं सर्वं शुभैर्यदि समन्विते ॥ ३७ ॥ अशु[illegible] संयोगे
सर्वत्र शुभवर्जिते बालस्य मरणं शीघ्रं यदि पापैः समन्विते ॥ ३८ ॥ षट्पंचपरिवर्तेन दिवा
रात्रौ विधीयते ॥ पंचयस्वार्द्धयामानां पूर्वाचार्यानुमानतः ॥ ३९ ॥ रवौ रविः सितो शस्य सो

दंडेसति पुनः सर्वत्र शुभग्रहेन वेधार्द्धयामे पि पापग्रहाणामेवास्तां तदा बालस्य शीघ्रमृत्युरित्यनेन किं जातं
दंडेशस्य पापत्वाभावे रिष्टमात्रं न तु मृत्युरिति तदुक्तं यामार्द्धप्रहरे जन्म पापदंडे यदा पुनः लग्ने पापे
जातस्य तस्य मृत्युर्न संशयः ॥ ३८ ॥ षडिति ॥ दिने षट्संख्यार्द्धयामेशाः स्युः पुनः रात्रौ पंच पंचसंख्यार्द्धयामे
शा भवन्ति एवमर्द्धयामानां पंचयः पूर्वाचार्यैर्वरिष्ठा कथिताः तदुक्तं दिवा षट्कक्रमेनैव रात्रौ पंचक्रमे

CC-0. In Public Domain. Digitized by eGangotri

भलग्नं शुभग्रहस्य क्षेत्रमिति यावत्. तदा वर्षमंकतुल्यं वर्षमानेनारिष्टं ज्ञेयं. अथवा शुभग्रहवीक्षितजन्म
लग्ने स्वामिनायुतदृष्टे पि तथैव वर्षं ज्ञेयमित्यर्थः. एतदुक्तं. शुभस्थानयोगे कशाद्यैः समासे ॥३३॥
अथ शुभग्रहदृष्टिवशाद्विशेषमाह. अशुभमिति. यदा दशेशे पापग्रहे सति पुनः क्षीणचन्द्रे चारि
ग्रहस्थानत्वाद्विबले सति, यथा जन्मलग्ने पापग्रहयुते सति दिनानामवधिः प्राप्तिर्जायते. तत्र यदि शु
भदृष्टे शुभैर्युक्ते शुभस्थानगते पि वा. तदा वर्षं विजानीयात् स्वामिनावापि वीक्षिते ॥३३॥
अशुभं दशेशं संयुक्तं क्षीणं पापयुतं यदि. शुभग्रहाश्च पश्यन्ति तत्र वर्षाणि योजयेत् ॥३४॥
वर्गोत्तमेथ तुंगे वा केन्द्रे वा गुरुभार्गवौ. तत्रापि प्रबले पापे वर्षभोगो भलभवति ॥३५॥ या २
ग्रहाः दक्षिणे सन्तो लग्नं पश्यन्ति तदा वर्षाणीति वर्षाणामवधिं योजयेत् ज्ञातव्या ॥३४॥ अथ विशे
षेण दिनानामवधिं दर्शयति ॥ वर्गोत्तमे इति. यदि गुरुभार्गवौ वर्गोत्तमे वर्गोत्तमनवांशे वा तुंगे स्वक्षे
त्रे वा केन्द्रे पि स्यातां तथा वैधर्दशेशे च पापग्रहे प्रबले बलोत्कटे सति वर्षभोगो भलभवति वर्षावधिर्जायते
वारके अथ दिनानां मध्ये रिष्टं ज्ञेयमिति ॥३५॥

CC-0. In Public Domain. Digitized by eGangotri

द्यात् वर्षमानेनारिष्टं वदेत् । पुनः शुभग्रहे मध्यबले सति तथैव मासं अंकतुल्यमासमासमानेनारिष्टं । तथै
व क्षीणे शुभग्रहे बलरहिते सति दिनमंकतुल्यं दिनमानेनारिष्टं ज्ञेयमिति ॥३०॥ पापेति ॥ जन्मलग्ने पा
पग्रहयुते सति पुनः शत्रुणा युते सति वा दृष्टे सति बालस्य तद्दिनं अंकमानतुल्यं दिनं मरणायसुनिश्चि
तं निश्चयेन ज्ञेयमिति ॥३१॥ तुल्येति ॥ यत्र जन्मलग्ने दृष्टयोः शुभाशुभे सुतुल्यदृष्टिर्भवेत्तदा ग्रहयोर्ब
लान्विते शुभे वापि वर्षं विद्यात्पथा तथा । मध्ये बले तथा मासं क्षीणे चैव तथा दिनं ॥३०॥ द
पापग्रहयुते लग्ने दृष्टे वा शत्रुरिक्षणे । तदा दिनं भवेत्तस्य मरणायसुनिश्चितं ॥३१॥
तुल्यदृष्टिर्न वै द्वाभ्यां तुल्ययोगो भवेत्पुनः । तदा मासं विधातव्यं ग्रहाणां च बलाबलैः ॥३२॥
सबलं तात्कालमासमानेनांकतुल्येनारिष्टं ज्ञेयं । तत्रेयं व्यवस्था शुभग्रहे बलवति सति । पापग्रहे निर्ब
ले सति मासं ज्ञेयं यथा दिनानि । तदु ॥ असद्ग्रहयोगे क्षणादेर्दिनानि विमिश्रे मासा बलाबलात
मिति ॥३२॥ शुभदृष्टे इति ॥ शुभग्रहवेधे सति पुनः शुभग्रहैरेव दृष्टे पुनः राशिशुभस्थानेज

CC-0. In Public Domain. Digitized by eGangotri

षोडशाब्दतेनषोडशाब्दमासानिरीक्षिता पुनर्जन्मलग्ने भगोराक्रमणमस्ति अत्राचार्या देशस्य शुभत्वे तथा च सर्वत्र वेधार्द्धयामे पापवर्जि
तेसति शुभग्रहसमन्विते लग्ने सति कुशलयुक्तं । अत्र तु शुभग्रहस्य शुक्रस्याक्रमणा भवतेन सर्वथा कुशलस्याभाव एव च परमु
क्तवतः शुक्रस्याक्रमोनमासाः द्विगुणिता जातास्तिस्त्रिंशन्मासा ३२ ख्याः पुनर्लग्नोपर्यवलस्य गुरोः पादमिता
दृष्टिरस्ति तेन गुरोः खल्वात्स्थानत्रयांकमध्ये सद्विधस्य स्थानस्य चतुरंकाः संख्या ख्याः तत्र दृष्टेः पादमित
त्वान्मासमेकं ख्यातस्या द्वात्रिंशन्मिते मासे मृत्युसंभवोस्ति । सबले चग्रहे वा वेदिनमात्रं विधीयते । इति वचना ३२ दत
संख्यादिनैः कुतो नमृत्युर्जातः सूर्यस्य सबलत्वाच्छनिरहयुतत्वात्पापयुतबुधस्यापि पापत्वाच्चेति । अत्रोच्यते । तत्र द
ष्टिर्भवेद्वापि तद्योगो भवेद्यदि । तदा मासं विधातव्यं ग्रहाणां च बलाबले रिति वाक्या
द्गुरुचन्द्रयोर्दृष्टिसत्त्वाच्छुक्रेणयुतत्वात्पापानां मध्यवर्त्तित्वान्मासानां प्राप्तिस्य
तो मासैर्मृत्युसंभवः सम्परित्यक्तं । अत्र मासे यदा चन्द्रो वेधकारकग्रहेणायो
गं करिष्यति । यद्वा कर्कटलग्नाराशौ स्थितत्वात्तेषु वेधं करिष्यति । तदा मृत्यु
कालो निश्चितः । भद्रं भरपत्नी । यदि वेधयेद्गुरुस्तदिनेस्याच्छुभाशुभमिति
तस्मादयं बालस्य लग्नगते चन्द्रवेधस्य प्राप्तित्वाद्विधनमिति प्रत्ययो जातः । एवमेव यत्र कुत्रचि
द्बालस्य जन्मलग्ने रिष्टं भवेत्स्यात् । तदा मृत्युर्वा तस्य कालनिश्चयोपि वेधकारकग्र
हाणां क्रमेणाकारकग्रहाणां च तथा शुभाशुभग्रहाणां भवलोकनादिवलाबलतारतम्येन सबले

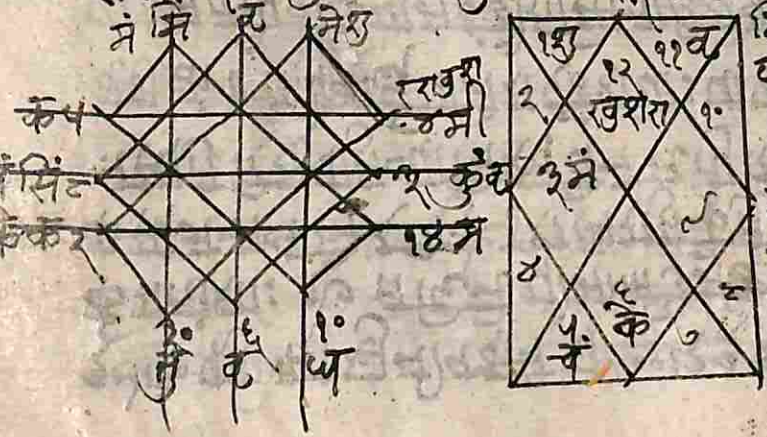

CC-0. In Public Domain. Digitized by eGangotri

द्यात् वर्षमानेनारिष्टं वदेत् । पुनः शुभग्रहे मध्यबले सति तथैव मासं अंकतुल्यमासमानेनारिष्टं । तथै
वक्षीणेशुभग्रहे बलरहिते सति दिनमंकतुल्यं दिनमानेनारिष्टं ज्ञेयमिति ॥३०॥ पापेति ॥ जन्मलग्ने पा-
पग्रहयुते सति पुनः शत्रुणा युते सति वा दृष्टे सति बालस्य तद्दिनं अंकमान तुल्य दिनं मरणायसुनिश्चि
तं निश्चयेन ज्ञेयमिति ॥३१॥ तुल्येति ॥ यत्र जन्मलग्ने द्वयोः शुभाशुभे तुल्यदृष्टि भूते तत्पापग्रहयोर्ब
लान्विते शुभे वापि वर्षं विद्यात्पथा । तथा । मध्ये बले तथा मासं क्षीणे चैव तथा दिनं ॥३०॥ व
पापग्रहयुते लग्ने दृष्टे वा शत्रुरिक्षणे । तदा दिनं भवेत्तस्य मरणायसुनिश्चितं ॥३१॥
तुल्यदृष्टिर्न वेद्वापि तुल्ययोगो भवेद्यदि । तदा मासं विधातव्यं ग्रहाणां च बलाबलैः ॥३२॥
सावलं तत्र मासमानेनांकतुल्येनारिष्टं ज्ञेयं । तत्रेयं व्यवस्था शुभग्रहे बलवति सति । पापग्रहे निर्ब
ले सति मासं ज्ञेयं यथा दिनानि । तदुक्तं ॥ असद्ग्रहयोगे क्षणादेर्दिनानि विमिश्रे मासा बलाबलात्त
था मिति ॥३२॥ शुभदृष्टे इति ॥ शुभग्रहे वेधे सति पुनः शुभग्रहे रेव दृष्टे पुनः राशिशुभस्थानेज

CC-0. In Public Domain. Digitized by eGangotri

षोडश१६तेनषोडश१६ मासानिरीता पुनर्जन्मलग्ने भृगोरक्रमशामस्ति अत्रा चार्यस्य देशस्य शुभवेतथा च सर्वत्र वेधार्द्धयामे पापवर्जि
तेसति शुभग्रहसमन्विते लग्ने सति कुशलयुक्तं । अत्र तु शुभग्रहस्य शुक्रस्याक्रमशा भवतेन सर्वथा कुशलस्याभावएव च परमु-
क्तवतः शुक्रस्याक्रमेण मासाः द्विगुणिता जातास्तेन द्वात्रिंशन्मासा ३२ ल ध्याः पुनर्लग्नोपर्यवलस्य गुरोः पादमिता
दृष्टिरस्ति तेन गुरोः खल त्वात्स्थानत्रयांकमध्ये सद्विधस्यस्यैकस्यैव स्थानस्य चतुरंकाः संख्या ल ध्याः तत्र दृष्टेः पादमित
त्वान्मासमेकं ल ध्यं तस्या द्वात्रिंशन्मिते मासे मृत्युसंभवोस्ति । सबले चग्रहे पापे दिनमात्रं विधीयते । इति वचना ३२ ल
संख्यादिनैः कुतो न मृत्युर्जातः सूर्यस्य सबलत्वाच्छनिराहुयुतत्वात्पापयुतबुधस्यापि पापत्वाच्चेति । अत्रोच्यते । तत्र द

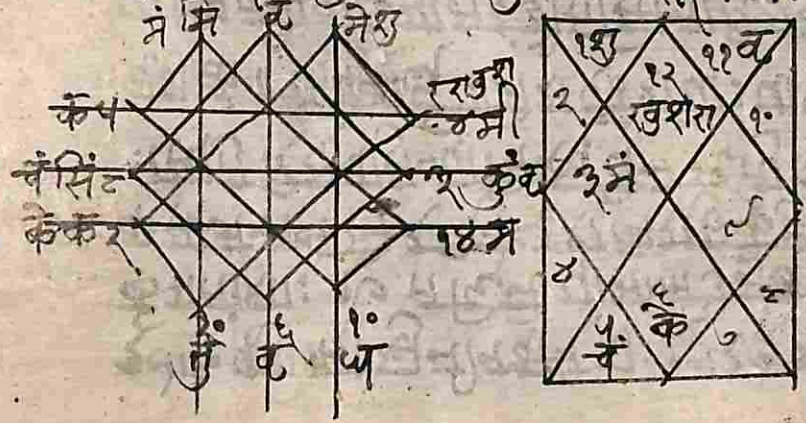

छिद्रे भवे द्वापि तु लग्नयोगो भवेद्यदि । तदा मासं विधातव्यं ग्रहाणां चबलाबले रिति वाक्या
द्गुरु चन्द्रयो दृष्टिसत्त्वा च्चैकराशियुतत्वात्पापानां मध्यबलत्वा मासानां प्राप्ति स्य
तो मासे मृत्युसंभवः सप्तरिनवं । अत्र मासे यदा चन्द्रो वेधकारकग्रहराशियो
गं करिष्यति । यद्वा कर्कलग्नराशौ स्थितत्वा त्तेषु वेधं करिष्यति । तदा मृत्यु
कालो निश्चितः । तदुक्तं नरपतौ । यदि नं वेधये द्भूस्तद्दिने स्या च्छुभाशुभ मिति ।
तस्मादयं बलस्य लग्नगते चन्द्रवेधस्य प्राप्तित्वाद्विधनं [illegible] प्रत्ययो जातः । एवमेव यत्र कुत्रचि
द्बलस्य जन्मलग्नेरयुतयोस्ति । तदा मृत्युकाल निश्चयोपि वेधकारकग्र
हाणां क्रमशा कारकग्रहाणां च तथा शुभाशुभग्रहाणां [illegible] मवलोकनादिवसाबलाबलं तत्रैव सर्व

CC-0. In Public Domain. Digitized by eGangotri

द्धास्त्र वर्षमानेनारिष्टं वदेत्। पुनः शुभग्रहे मध्यबले सति तथैव मासं अंकतुल्यमासमासमानेनारिष्टं। तथै
वक्षीणे शुभग्रहे बलरहिते सति दिनमंकतुल्यं दिनमानेनारिष्टं ज्ञेयमिति ॥३०॥ पापेति॥ जन्मलग्ने पा-
पग्रहयुते सति पुनः शत्रुराशियुते सति वा दृष्टे सति बालस्य तद्दिनं अंकमानतुल्यदिनं मरणायसुनिश्चि
तं निश्चयेन ज्ञेयमिति ॥३१॥ तुल्येति॥ यत्र जन्मलग्ने दृष्टीः शुभाशुभे तुल्यदृष्टिर्भवेत्तत्र पापग्रहयोर्ब
लान्विते शुभे वापि वर्षं विद्यात्पथा। तथा। मध्ये बले तथा मासं क्षीणे चैव तथा दिनं ॥३०॥ द ५
पापग्रहयुते लग्ने दृष्टे वा शत्रुरिक्षगे। तदा दिनं भवेत्तस्य मरणायसुनिश्चितं ॥३१॥
तुल्यदृष्टिर्न वेद्वापि तुल्ययोगो भवेद्यदि। तदा मासं विधातव्यं ग्रहाणां च बलाबलैः ॥३२॥
सावलं तात्वा मासमानेनांकतुल्येनारिष्टं ज्ञेयं। तत्रैयं व्यवस्था शुभग्रहे बलवति सति। पापग्रहे निर्ब
ले सति मासं ज्ञेयं यथा दिनानि। तदुक्तं ॥ असद्ग्रहयोगे कलादेर्दिनानि विमिश्रे मासा बलाबलात्त
था मिति ॥३२॥ शुभदृष्टे इति॥ शुभग्रहवेधे सति पुनः शुभग्रहैरेव दृष्टे पुनः राशिशुभस्थानेज

CC-0. In Public Domain. Digitized by eGangotri

षोडशाब्दैर्नवषोडशाब्दैर्मासा निरीता पुनर्जन्मलग्ने भृगोश्चक्रमणामस्ति अत्रा चार्थे रा देशस्य शुभत्वे तथा च सर्वत्र वेधार्द्धयामे पापवर्जि
तेसति शुभग्रहसमन्विते लग्ने सति कुशलयुक्तं । अत्र तु शुभग्रहस्य शुक्रस्याक्रमणा भवतीन सर्वथा कुशलस्याभाव एव च परन्तु
क्वचित् शुक्रस्याक्रमोन मासाः द्विगुणिता जातास्तेन द्वात्रिंशन्मासा ३२ ख्याः पुनर्लग्नोपर्यवलस्य गुरोः पादमिता
दृष्टिरस्ति तेन गुरोः खल त्वात्स्थानत्रयांकमध्ये सद्विधस्यस्यैकस्यैव स्थानस्य चतुरंकाः संख्याल ख्याः तत्र दृष्टेः पादमित
त्वान्मासमेकं ख्यातस्या द्वात्रिंशन्मिते मासे मृत्युसंभवोस्ति । सबले चग्रहे वापि दिनमात्रं विधीयते । इति वचनाद्३२ दल
संख्यैर्दिनैः कृतो नमृत्युर्जातः सूर्यस्य सबलत्वाच्छनिराहुयुतत्वात्पापयुतबुधस्यापि पापत्वाद्वेति । अत्रोच्यते । तत्र द
ष्टिर्भवेद्वापि तु लग्नयोगो भवेद्यदि । तदा मासं विधातव्यं ग्रहाणां च बलाबले रिति वाक्या
द्गुरुचन्द्रयोर्दृष्टिसत्त्वाच्चक्रेणयुतत्वात्पापानां मध्यबलत्वाच्च मासानां प्राप्तिर्य
तो मासैर्मृत्युसंभवः सप्तरित्यर्थः । अत्र मासे यदा चन्द्रो वेधकारकग्रहेणायो
गं करिष्यति । यद्वा कर्केजवा राशौ स्थितत्वात्तेषु वेधं करिष्यति । तदा मृत्यु
कालो विस्थितः । तदुक्तं नरपतौ । यदि वेधयेच्चन्द्रस्तद्दिने सा शुभाशुभमिति ।
तस्मादयं बालस्य लग्नगते चन्द्रवेधस्य प्राप्तित्वाद्विधनाशाति प्रत्ययो जातः । एवमेव यत्र कुत्र वि
द्वाधस्य जन्मलग्नेरयते भवति । तदा मृत्युर्वा तस्य कालनिश्चयोपयोगवेधकारकग्रह
णा भक्रमणा [illegible] ग्रहाणां वा शुभाशुभग्रहाणां भवलोकनादिबलाबलमारत्य मेन सर्व

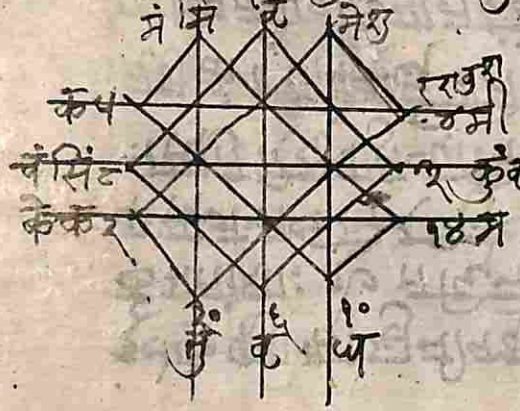

CC-0. In Public Domain. Digitized by eGangotri

३९।२० पूर्वा फा मुनीनक्षत्रे च ००।२३ गंडयोगे च १।४५ गरकरणे एवं पंचांगोपेते कृदिनप्रमाणं ३०।२८ तत्र मीनां
के गतांशाः १७ तद्दिने श्रीमार्तंडमंडलार्द्धोदयादि घं ४।०० तत्समये कस्यचिद्बालकस्य जनिराशीत् प्रसवाव
कस्य जन्मलग्ने रविबुधशनिराहुकेतूनां वेधोस्ति तथास्य जन्मसमये ३६ याम ३० रविः सप्तदंडेशः अतोऽस्य बा
लस्य तु रिष्टबाहुल्यान्निश्चयेन मृत्युरिति सातं कथमरिष्टबाहुल्यमात्रेदं वेधाम् प्रत्रा चार्यैरपापवेधे ३ त्यरि
ष्टमुक्तं॥ तथैवार्द्धयामेश दंडेशयोः पापत्वेप्युक्तं प्रत्रतु बहूनां पापानां वेधोस्ति तथा वेधकारकानां मध्ये सूर्यो
पस्ति तस्यैवार्द्धयाम दंडौ स्तस्तेनारिष्टबाहुल्यं ज्ञेयं। एवं यत्र कुत्रचिदर्द्धयामेश दंडेशौ भूत्वा पापग्रहः वेधं कुर्वंति
तत्र विशेषेणारिष्टं वक्तव्यं। प्रत्रारिष्ट विषये दंडेशस्यातिप्राबल्यं ज्ञेयं तत्र चर्द्धयामेशस्यापेक्षा प्रत्रैव मूलग्रंथे
प्राचार्यैरपापग्रह दंडेशे सति मृत्युरुक्तो तस्माद्दंडेशस्य प्राबल्याद्वेधे सत्यपि दंडेशे शुभे सत्यरिष्टमात्रं न मृत्युः
तथैव वेधाभावे दंडेशस्यापि पापत्वे रिष्टं भूत्वा जीवोत्र। प्रथा स्य बालस्यारिष्टबाहुल्यान्मृत्युर्भविष्यतीति सातं स
ति कदा भविष्यतीत्यपेक्षायां कालनिर्णयो नेते॥ प्रत्र वेधकारकाराः ग्रहाः सर्वे क्रूराः सन्ति तथा च सबलाः सन्ति
तेन मेषराशेर्मासा एव बलाढ्याः तत्र वर्षाणि कति मासा कति दिनानि विचारे जन्मलग्नं मेषाभिधानं तत्र स्थानत्रयांकसंख्या

CC-0. In Public Domain. Digitized by eGangotri

या मार्द्धपति सूर्यः स एव प्रथम दंडेशो ज्ञेयः तस्मात् बुधः द्वितीय दंडपति ज्ञेयः एवं तस्मात् बुधः तृतीय दंडेशः एव
मेव तत बुधः चतुर्थ दंडेशस्तेति अयं भावः यथा प्रथम दंडेशो रविस्तत बुधः शुक्रः रात्रौ दिवार्द्ध या मेशदं
डेशो रविरात्रौ या मार्द्ध दंडेशा चंद्रे दिवार्द्ध या मेश दंडेश चंद्रे रात्रौ या मार्द्ध दंडेशो द्वितीय दंडे भवति एवं शुक्रात्र
बुधो बुधस्तृतीय दंडेशस्तथैव बुधस्य बुधश्चंद्रश्चतुर्थ दंडेशो ज्ञेयः । तदुक्तं सूर्यपंचाशिकायां ॥ दिवार्द्धप्रहरक
मेशौव ज्ञेया दंडेश्वरा बुधैः । निशायामर्द्धपात् बुधः बुधः क्षणा दंडेश्वरा इति ॥ एत एव स्पष्टयति ॥ मालभीछन्दसा
ह ॥ रविदनुजबुधगविभि ॥ अदावर्द्ध या मेशं निश्चित्य ततो रविदनुजबुधगवित्यादि क्रमेण दिवा दंडेशा ज्ञेया । त
दुक्तं । रविशिखिबुधचंद्रा श्चंद्रसुरासुरशाः कुजरविजदनुजशाशचंद्रसुरासुराश्च गुरुशशिरविदैत्याः शुक्रभौमा
कदैत्याः शशिकुजरविदैत्या द्युक्षणार्द्धेश्वराः स्युरिति ॥ ४३ ॥ अथ रात्रौ दंडेश्वरान् स्पष्टयति ॥ रविसितबुध
चंद्रा इति ॥ प्रथम मर्द्ध या मेशं शा या रविसितबुधचंद्रा इत्यादि क्रमेण रात्रौ दंडेशा ज्ञेयाः तदुक्तं । रविबुधभौगु
चंद्रश्चंद्रमन्दज्ञ भौमाः कुजरविसितसोमाः सोम्यचंद्रेशपूज्याः गुरुकुजरविशुक्राः शुक्रसौम्येंदुमन्दाः
शनिगुरुकुजसूर्या रात्रिदंडेश्वरास्ते इति ॥ ४४ ॥ संवत् १८७७ शाके १७४२ तत्र चैत्र शुक्ल चतुर्दश्यां भौमे पद्य

CC-0. In Public Domain. Digitized by eGangotri

अथात्र भूमीहरराम ।

अथ दंडेशमाह ॥ दंडेशा इति दिवसे दिवा अर्धीय यामार्द्धसा चत्वारो भागाः कार्यास्तेषां भागानामेव शास्त्रे दंड इति
संज्ञा कथिता तत्र यो यामार्द्धेशः सएव प्रथमभागपतिः प्रथमदंडेशो ज्ञेयः पुनर्द्वितीयभागस्य तदर्द्धं प्रथमदंडेश
स्य संख्यामर्धीकृत्य द्वितीयदंडेशो वेद्यः ततस्तदर्द्धं अर्थात् तत्संख्यामर्द्धीकृत्य तृतीयदंडेशो ज्ञेयः अयमभा
वः यथा रविदिने प्रथमार्द्धयामेशो रविः सएव प्रथमदंडेशो ज्ञेयः पुनर्द्वितीयदंडे तदर्द्धं राहुरिति पुनस्तदर्द्धं राहो
रर्द्धं बुधस्तृतीयदंडेशः तस्य बुधस्यार्द्धं चन्द्रश्चतुर्थदंडेशः एवं सर्वेषां यामार्द्धानां चतुश्चतुर्भागपूर्णानां कृत्वा
मार्कदैत्याः शनिकुजरविदैत्या भुंजते वाक्दंडान् ॥४३॥ रविसितबुधचन्द्रश्चन्द्रमन्दे
ज्यभौमाः । कुजरविकविसौम्याः सौम्यचन्द्रार्किजीवाः । गुरुकुजरविशुक्राः शुक्रसौ
म्यक्षमन्दाः शनिगुरुकुजसूर्या दंडनाथा रजन्यां ॥४४॥
अर्द्धर्क्षमेशा दंडेशा ज्ञेयाः ॥ तथा चोक्तं वराहसूत्रे ॥ रवेरर्द्धं भवेद्राहुराहोरर्द्धं बुधस्तथा । बुधस्यार्द्धं शशी ज्ञेयश्च
न्द्रस्यार्द्धं दिवामणिः ॥१॥ भौमस्यार्द्धं तथा सूर्यः गुरोरर्द्धं हि चन्द्रमाः । शुक्रस्यार्द्धं कुजो ज्ञेयः शनेरर्द्धं तथैव च ॥२॥
अथ रात्रौ दंडेशानाह ॥ रात्रौ यद्यद् संख्याः क्रमेण दंडेशाः शनिभ्याः कथमिति चेत्तदाह ॥ तथा रविरात्रौ प्रथम

CC-0. In Public Domain. Digitized by eGangotri

वक्रुमरूपमरिष्टं विचारणीयमिति ॥११॥ अथ वेधविचारणार्थं त्रिपताचक्रोद्धारमाह। ऊर्ध्वेति। प्रागग्रास्ति
स्रो रेखा लेखयित्वा नवग्रहेषु द्वाभ्यां द्वाभ्यां रेखाभ्यां मार्गस्य आग्नेय्यादिषायव्यान्तः ईशान्यादिनै
ऋत्यन्ता स्त्रिर्यग्रेखाः षट् लिखेदित्युक्तरेखात्रयः ॥१२॥ षट् रेखेति। एवं पताकीचक्रे वेधनिर्णयो
र्थं षड् खासमालेखाः सूर्यादिग्रहवेधवसेन वालानां जन्मारिष्टं ज्ञातकविद्भिर्वराहादिभिर्विधी
यकक्रमादेयं द्वाभ्यां द्वाभ्यां परस्परं ॥१२॥ षट् खासु समालेखाः पताकीवेधनिर्णये।
रवादिग्रहवेधेन जन्मारिष्टं विधीयते ॥१३॥ ग्रहदाने विचारेच अन्ने मेषं विनिर्दिशेत्।
वेदादिषु कदाने च मध्ये मेषं सुनिश्चितं ॥१४॥ कलशाद्दूरपर्यन्ते मंकदानं सुनिश्चि
तं। उच्चस्थानग्रहाणां च रवादीनां यथाक्रमात् ॥१५॥ वेदपंचनखरत्नावल्लाष्टसमयन
यते। निर्णीयत इत्यर्थः। उक्तं च स्वरपंचाशिकायां। निर्यक्तिस्रोरेखा द्वे रेखाश्च तिस्रः षट् षट् रेखा सा छिरो
गाः वधार्थमिति ॥१३॥ अथ त्रिपताकीचक्रे ग्रहस्थानं यथा भवति तथाह। ग्रहदान इति तत्पूर्वं ग्रहदानका

CC-0. In Public Domain. Digitized by eGangotri

[illegible] शुभाशुभं कथयन्ति यदा दैवात् जातो मरिष्यति तदा कथितं शुभाशुभं को नु [illegible] को न वेत्ति पीत्वा
यः ॥८॥ अथ शास्त्रस्य ग्रन्थप्रयोजनमाह ॥ उक्तं च । सर्वस्यैवाशास्त्रस्य कर्मणोऽपि कस्यचित् । यावत् प्रयोजनं नोक्तं
तावत् तत् केन गृह्यते इति । तस्मादिति । तस्मात् कारणात् सर्वप्रयत्नेन आयुस्थानं मृत्युस्थानं विद्वान् विचारयेत्
सम्यक् विचारयेत् । बालस्य जन्ममात्रेण जन्मकालस्थानमात्रेण जन्मारिष्टं जन्मकालज्ञानमारिष्टं विचारयेत्
यदा दैवात् कोऽपि [illegible] शुभाशुभं ॥८॥ तस्मात् सर्वप्रयत्नेन ह्यायुस्थानं विचिंतयेत् । बालस्य जन्मा
त्रेण जन्मारिष्टं विचिंतयेत् ॥९॥ चतुर्विंशतिवर्षाणि यावद् गच्छन्ति जन्मतः । तावद् रिष्टं वि
चिंतव्यमायुर्दीर्घं विचिंतयेत् ॥१०॥ नवनेत्राणि वर्षाणि यावद् गच्छन्ति जन्मतः । तावद् रि
ष्टं विचिंतव्यं गुप्तरूपं न चान्यथा ॥११॥ उर्ध्वरेखात्रयं लेखं तिर्यग्रेखात्रयं तथा । वेधस्ति
दिति ॥९॥ अथारिष्टप्रमाणमाह ॥ चतुर्विंशतीति । तत्र तावद् चतुर्विंशतिवर्षं जन्मतश्चतुर्विंशतिवर्षपर्यन्तं त्रिपता
की चक्रे बालपरिणतिं निश्चित्य सम्यक् कृत्वा तावदेव तत्रैव क्षयमाणमायुर्दीर्घं विचिंतयेत् इति । तत्र मतान्तरं ॥१०॥
अथ मतान्तरमाह । नवनेत्राणीति । केचित् तु यावत् जन्मतः नवनेत्राणि नवविंशतिवर्षाणि गच्छन्ति यावत्

CC-0. In Public Domain. Digitized by eGangotri

पंचस्वरेति. इदं पंचस्वरात्मकं ग्रन्थं स्वल्पं कृत्वा पुनः किंचिदुपदेशगम्यं गुरुमुखाद्गृहीत्वा वक्ष्यामि कथं भूतं ग्रन्थं निधनसंश्रयं निधनं मृत्युस्तिर्यक्तत् ॥५॥ अथाचार्यः पूर्वाचार्यकृतेषु ग्रन्थेषु दोषं दर्शयन्नाह ॥ ज्योतिर्विद्भिरिति । पुरापूर्वं सर्वैर्ज्योतिर्विद्भिः राशिचक्रे तन्नीदिद्वादशभावानां निर्णयविस्तरं कृतं तेषां ग्रन्थेषु भावानां फलमेवस्थितमिति ॥६॥ धर्मेति । तेकुमतयः धर्मकर्मसुखं दुःखं वा

स्वल्पं वक्ष्यामि सार्वत्री ॥५॥ ज्योतिर्विद्भिः पुरा सर्वैः कृतं निर्णयविस्तरं । तन्नादिद्वादशपर्यन्तं राशिचक्रे व्यवस्थितं ॥६॥ धर्मकर्मसुखं दुःखं मृत्यादिसुतबान्धवान् । तद्बुधा कुमतयो वक्ष्यन्ति वृथावृथा ॥७॥ अपाश्यमरणं जीवं प्रपश्यन्ति शुभाशुभं । मरिष्यति पुत्रादिविचारं बहुधा वृथा वक्ष्यन्ति वह्नि त्यर्थः । किं कृत्वा मृत्युदमरिष्यं प्रबुधा निर्णयमकृत्वेत्यर्थः ॥ ७॥ अथाचार्यस्तदेव दोषं स्पष्टयति । अपाश्येति । तत्र द्वादशभावविचारे मरणं जीवनं च अपाश्य

CC-0. In Public Domain. Digitized by eGangotri

कथं भूतं गोपालं कथं देवं पुनः कथं भूतं गोपालं कुलदैवतं ॥ १ ॥ अथ चार्यः विश्ववाहुल्यतया तु पुनर्मंगलमाचरत्यनुष्टुप् छन्दसा ॥ नवग्रहानिति स्यमृ ॥ २ ॥ अथ स्ववंशानुरूपं शांकरोति सद्वैद्येति सद्वैद्यकुलजातेन मया यः परिहारः कृतः परिहारः शंकानिवृत्तिकृदुपकरः केषु सर्वे

सद्वैद्यकुलजातेन परिहारः कृतो मया । ज्योतिर्विद्सु च सर्वेषु ब्राह्मणेषु विशेषतः ॥ ३ ॥ वराहकृतसूत्रेषु किंचित् क्रियते मया । ज्योतिर्विदः प्रपश्यन्तु ग्रहाणां सुविचारतः ॥ ४ ॥ पंचेश्वराभिधानं तु ग्रन्थं निधनसंश्रयं । किंचिदुद्देशगम्यं च

ज्योतिर्विद्सु ॥ ३ ॥ वराहेति । यः किंचिन्मया अत्र क्रियते तद्वराहकृतसूत्रं सम्यग्ज्ञात्वा तत्तु कुलं क्रियते तत् ज्योतिर्विदः ग्रहाणां सम्यग्विचारे तत्पश्यन्तु ॥ ४ ॥ अथ ग्रन्थाभिधानमनुष्टुप

CC-0. In Public Domain. Digitized by eGangotri

पताकीत्रयात्थेवर्षेशा मध्ये पापत्रयं द्वयं वा यदास्यात्तदा तद्वर्षीयपुरुषस्य मृत्युः ॥७२॥ अन्ययोगमाह ॥ स्यान्नत्र
यमिति ॥ यदा पताकीत्रयोत्थावर्षेशाः सूर्यास्तथा पंचस्वरेषु द्वादशैकांकरूपाः सूर्यास्तदग्रेसर्वत्र शून्यद्वयं तदा तस्मि
न्वर्षे अवश्यं मृत्युः ॥७४॥ पुनर्योगान्तरमाह ॥ बुध इति ॥ यदा पताकीत्रयाणां विचारे वर्षेशाः सूर्याः पंचस्वरेषु द्वौ
बुधस्ततः शून्यद्वयं अयमेको योगः अथवा पंचसु पंक्तिषु मध्ये बुधः आदावन्ते च शून्यद्वयं पताकीत्रये
पापद्वयेद्वयेवापि संयुक्तो हायनेपि च । मरणं तत्र वक्तव्यं नात्र कार्यविचारणा ॥७३॥ स्यान्नत्रये
यदा सूर्यः सूर्यादौ शून्यसंयुते ॥ अवश्यं मरणं चैव तस्मिन्वर्षे भवेत्तदा ॥७४॥ बुधेपि शून्यय
स्तीरेख
गते वर्षे समुद्भवे । बुधे पन्नगभे चैव मरणं चैव न संशयः ॥७५॥ गुरौ शून्यद्वये प्राप्ते कुज
स्त्वा भे भवेद्यदि । प्राणत्यागो भवेत्तस्य वर्षे वै पापसंयुते ॥७६॥ शून्यद्वये कुजे प्राप्ते चान्ते पि कुज
सूर्यस्त्व तदा मरणमिति ॥ उक्तं च ॥ तः शून्ययुग्मं च बुधः खमध्ये कर्वे स्वरे तत्र निमीलनं स्यात् ॥७५॥ गुरौ
शून्यद्वये प्राप्ते अन्ये योगमाह ॥ गुरुरिति ॥ यदा पंचस्वरे द्वादौ गुरुः शून्यद्वयसंयुतः अन्ते कुजस्त्वे अन्ते षिद्कोवे
अथ स्थाने कुजस्तदा पताकीत्रये वर्षेशाः पापास्तदा पंचत्वं प्राप्नोति ॥ तथा च खनाकाकाम । गुरुदोषा यदि द्वद
शून्यं या इसे अन्ते कुजकाल पाइसे । हसे खेलकरे भिन्ना न हाहंसाकरे पयाना ॥७६॥ द्वय इति ॥ यदा पंच

CC-0. In Public Domain. Digitized by eGangotri

अथ योऽशयोगमाह स्वामिः ॥ तत्र चक्रे त्रयाणां मध्ये योगिकूचक्रे मृत्युर्विचार्यः ॥ स्वाविति ॥ पूर्वोक्तपतार्कीत्रये
चेदूर्वपारविमन्दकुजाः स्युः राहुर्वा स्थानद्वित्रयेपुनर्योगिकचक्रे सप्तशून्यं तदावश्यं मृत्युः ॥ तथा च स्वनावा
क्यं ॥ सातशून्यपानिवकुत्तरपाप हाहारक्षानहिरिचापा । हसेखेले ना करे मिच्चावश्यं हंसाकरेयपयाना ॥
पूर्वार्द्धं स्पष्टं ॥ हासांखेलनं कुर्वन् जीवप्रयाणं स्वर्गविश्वं करोति ॥ ७० ॥ योगान्तरमाह ॥ अथवेति ॥ अथपता

रविमन्दकुजेवर्वैराहोवा स्थानद्वित्रये । सप्तशून्ये भवेच्चापि मृत्युर्भवति नान्यथा ॥ ७० ॥
अथवा पापसंयुक्ते दशशून्ये भवेद्यदि । तदा मृत्युं व्रजेद्देवदेवराजस मोयदि ॥ ७१ ॥
आदौ चन्द्रो द्विशून्यं च अन्ते कुजचतुष्टयं । मध्येषु धत्रयं चैव गुरोर्मध्ये थवा रविः ॥ ७२ ॥

कीत्रये यदि पूर्ववद्वैराः पापाः पंचस्वरेषु राहुरूपदशशून्यं भवेद्यदि तदा मृत्युं व्रजेत् ॥ मृत्युं प्राप्नोति देवराज
इन्द्रस्तत्सदृशोपि जनः जीतामृतापीत्यर्थः ॥ ७१ ॥ अथ योगान्तरमाह ॥ आदावितियुग्मं ॥ आदौ जन्मकोष्ठे द्वि
तीयांकरूप चन्द्रो द्विशून्यं च अन्ते कुजचतुष्टयं चत्वारो भौमाः नीचकर्मादिचतुर्णां कोष्ठानां मध्यस्थानेषु भ
वन्तीत्यर्थः पुनर्मध्यकर्मादिकोष्ठत्रये मध्यस्थानेषु त्रयोवधाः स्युः तत्र पंचमांक रूप गुरोर्मध्ये रविर्वा पुनः

CC-0. In Public Domain. Digitized by eGangotri

शेषे षष्ठ्यां त्रिंशे शुक्लैकादश्यां चतुःशेषे चतुर्थ्यां कृष्णाप्रतिपदि पंचशेषे कृष्णा षष्ठ्यां षट्शेषे कृष्णैकादश्यां
मन्दुर्वाच्यः एवं प्रथमभागे शेषौ द्वौ चेद्द्वयोराशिस्वरांकसमुच्चयासयोर्भिन्नभागा शेषमेकं चेत्प्रथमभागायां द्वा
दिशेषे द्वितीयादिभागायां मरणम्। एवं सर्वत्र केचित्तु मतदुर्मे पूर्वोक्तरीत्या यत्स्वरेषु तिथिस्वरैस्तत्पंचमस्वरो
वा यातिथिर्भिन्नाद्यानयनमानस्योमेव भक्तिः॥ अथवा नयनम्॥ पिंडेसप्तभिः शोधिते एकादिशेषे रव्यादयो वा
रा भवन्तीति ज्ञेयं वारो ग्राह्यस्तु पंचभिरिति त्वनेन मतदभिप्रायस्तु एकशेषे रविभौमौ द्वौ चेच्चन्द्रबुधौ त्रयश्चेत्तु

शीरप

षष्ठिर्हृतातिथिर्ग्राह्या वारो ग्राह्यश्च सप्तभिः॥ पक्षेन्दुशोधिते लग्नं घटीभिश्च घटीष
देत्॥६८॥ एकं देयस्तु देयश्चावर्मे वातिथिसंगतौ। नदेयश्चानदेयश्च मध्ये चेच्छुक्लकृष्णयोः॥६९॥
रुः चत्वारश्चेच्छुक्रः पंचचेच्छनिः॥ अथ लग्नज्ञानम्॥ पिंडे पक्षेन्दुशोधिते द्वादशभिः शेषे शेषांकतुल्यं लग्नं शे
यम्॥ अथैकशेषे मेषः द्वादशावशिष्टे मीनमिति॥ अथ दंडज्ञानमाह॥ पिंडेन लग्नप्रमाणा घटीभिस्तस्येयं घंट
तस्य लग्नस्य दंडे मन्दुर्वाच्यः अत्रवारादिभिर्विचारे तिथिपर्यन्तमेवमन्यैर्नैवं देयमिति संप्रदायः॥६८॥ अ
थ चन्द्रवशात्तिथ्यानयने संस्कारमाह॥ एकमिति॥ जन्मसमये चन्द्रः पूर्णास्तदा पिंडके एकं देयं योज्यं यदा क्षीणास्तदा पिंडके एकं देयं भाज्यं
पुनः शुक्लकृष्णयोर्मध्ये समे चन्द्रे न देयं पूर्णा क्षीणा चन्द्रसमचन्द्रावस्थेवं। शुक्लपक्षात्प्रारभ्य कृष्णा पंचम्यावधि पूर्णा इत्यु
कृष्णा षष्ठीमारभ्यामावास्यां क्षीणाः शुक्लप्रतिपदमारभ्य दशमीपर्यन्तं मध्यमश्चन्द्र इति॥६९

CC-0. In Public Domain. Digitized by eGangotri

निश्चयं तात्वा वर्षभागप्रकल्पनाकार्या अथवा पूर्वस्यां कस्मिन् भागे उदितादि दिसप्रतिदिनाभ्यन्तरे मृत्युर्भवीष्यतीति
कल्पना कार्येति यावत्। तद्यथा। पूर्वोक्तं वयो राशिस्वरांकानेकीकृत्य पंचभिर्हृते एकादिशेषे उदितादि स्वराध
स्य दिसप्रतिदिनात्मकं मासे मृत्युर्वाच्यः अयं भावः। एकशेषे पूर्वो क्तोदितवर्षभागे द्वौ चेत् भूमितवर्षभागे त्र
यश्चेत् भानवर्षभागे चत्वारश्चेत् संध्यावर्षभागे पंचशेषाश्चेत् स्मवर्षभागे यानि दिसप्रतिदिनानि तेषु मरणं भवतीति
एवं निश्चित्य तत्स्वराधस्य कोष्ठत्रयेषु यस्मिन् शून्यं भवति तत्संबन्धि चतुर्विंशति दिनाभ्यन्तरे मृत्युर्वाच्यः
अथ चेत्तेषु सर्वत्र शून्यानि दौ चेत् तदा वर्षे तदा वर्षे रात्र्यारां मध्ये यावली तस्य शून्ये अर्थात् कोष्ठस्थं चतुर्वि
शतिदिनाभ्यन्तरे मृत्युः तेषु शून्याभावे रविभौमशनितमसां संबन्धि चतुर्विंशतिदिनाभ्यन्तरे मृत्युः तेषु
राशीत्वां निश्चयेवर्षवर्षभागप्रकल्पना। पंचभिश्चहृते शेषे नन्दाद्या मृतिकारणम्॥ ५७॥

पापाभावे जन्मकालिके कुजिकोणे चतुरस्थसौम्यग्रहसंबन्धि चतुर्विंशतिदिनाभ्यन्तरे मृत्युः तत्र नन्दादितिथिज्ञानोपाय
माह॥ पंचभिरिति॥ पंचभिश्चहृते पूर्वोक्तपिंडे एकादिशेषे नन्दाद्या मृतिकारणं तेषं। तद्यथा। एकशेषे नन्दा द्वि
शेषे भद्रा त्रिशेषे जया चतुःशेषे रिक्ता पंचशेषे पूर्णेति॥ अथ नन्दातिथौ ज्ञातायां सत्यां वह्नि नन्दासुकस्यां नन्दायां मृत्यु
र्भवीष्यतीति ज्ञानोपायमाह॥ षड्भिरिति॥ पिंडे षड्भिर्हृते शेषे तु एकशेषे प्रथमनन्दायां शुक्लप्रतिपदादि द्वि

CC-0. In Public Domain. Digitized by eGangotri

पाप इति यत्पापग्रहस्य दशा भवेत्पापस्यैवान्तर्दशा भवेत् नयीर्दशां दशास्वामिन् शत्रुत्वेन्मृतिः। नयो
र्मित्रत्वे क्लेशमात्रं शुभदशायामपि रिष्टो मृतिरित्यर्थः इदमपि जन्मलग्नस्य पापविद्धत्वात् पापग्रह

श्लो १८ न्मृत्युः मित्रयोगे न संशयः ॥ ८७ ॥ ज्योतिर्विदः प्रपश्यन्तु ग्रहाणां सुचारकः ॥ पंचस्वरा
दिनो यद्वै संरक्ष्य निधनं कृतम् ॥ ८८ ॥ इति श्रीप्रजापतिदासकृते पंचस्वराख्य
न्थः समाप्तः ॥ ॥ ॥ ॥ ॥ ॥ ॥ संवत १९४२ श्राव
ण [redacted] शुक्ल पंचदश्यां कुजे [redacted] विपिरियमस्ति मैथिलश्रीजयनारायण ॥ इति शुभम् ॥
मार्द्धिजन्मच सर्वमरणयोगानभयं सहकारीभ्याह ॥ ८७ ॥ ज्योतिर्विद इति सुगमः ॥ यत्रा वै क्रूराः क्रूराः सौम्या
न्यूना विरस्मयः तत्रक्लेशं विजानीयात्सर्वकार्येन संशयः ॥ इति विश्वेश्वरोक्तिः ॥ सर्वत्र ज्ञेया खेचरा दिपगाः
क्रूराः सत्फलदायकाः नीचादि राशिगाः सौम्या नाशभा सर्वथा न राशिमिति ॥ वर्षपः क्रूरः सन् क्षेत्रगः सन्
पुटा १

CC-0. In Public Domain. Digitized by eGangotri

जश्च छद्रकोष्ठे ध्यस्थाने भौमस्तदा मृत्युः ॥ तथा च खनावाक्यं ॥ दुष्टपापग्रहशून्य हृदिशोऽन्ते कुजकारपरै ह
रैरेव वैभाकरे भिन्नाप्रवशयं हंसाकरैपयाना ॥ ८४ ॥ योगान्तरमाह ॥ बुधत्रयमिति ॥ पंचस्वरेषु चतुर्थांकरूपं
बुधत्रयं तृतीयांकरूपं भौमद्वयं दशशून्यं च · पताकीत्रये क्रमेण शनिरविभौमः राहुर्वा भवेत्तदा मृत्युर्भवे
त्ति · ॥ तथा च ॥ खनावाक्य ॥ तीनबुधद्वयमंगलप्राइमेलिखिया दशशून्य जहार प्राइमे · शनिरविमंगलराहुगो
स्थाने भवेत्तस्य मृत्युर्न संशयः ॥ ८४ ॥ बुधत्रयं कुजद्वन्द्वं दशशून्यं भवेद्यदि । मन्दा
कारयुते वर्षे राहोर्वा स्यात्तदा मृतिः ॥ ८५ ॥ पंचस्वरे यदा भौमः पंचमः सप्तमो भवेत् । पापत्रया
न्विते वर्षे तथैव मृतिमादिशेत् ॥ ८६ ॥ पापग्रहदशायां तु पापस्यान्तर्दशायदि । प्रियोगे भवे
त्तानासे हवत्सरमरणावोलखना इति · लेखिनागणानया जहार प्रकटं प्राइसे प्रायोति से इतस्मिन्वर्षे वोले वदतीति
॥ ८५ ॥ अथान्ययोगमाह ॥ पंचस्वर इति ॥ स्वरांकेषु पंचमसप्तमो भौमः पताकीत्रये पापास्तदा मृत्युः ॥ उक्तं च ॥ भौमो
यदा कर्मणि मध्यगः स्यात्कोष्ठे तृतीये प्रथमो भवेत्सः । मृत्युं व्रजेद्वर्षदिहायनेस्मिन्नथैव पापत्रयसंयुतेवे ॥ ८६ ॥

CC-0. In Public Domain. Digitized by eGangotri

जन्मकोष्ठे बुधद्वयं भौमश्च । कर्मकोष्ठे शून्यद्वयं शुक्रश्च ॥ उक्तं च । यदि शः शून्ययुग्मं जनुषि बुधक्षा
सुताः कर्मणि स्या शून्यं शून्यं युतश्चेन्मृतिः ॥ ८१ ॥ योगान्तरमाह ॥ जन्मनीति ॥ जन्मकोष्ठे सूर्यगुरू कर्मको
ष्ठे राहुसूर्यौ जाधानेशनि भौमौ मदाजन्तोः पुरुषस्य मरणावदेदिति ॥ उक्तं च ॥ अथ जनुषि बुधपूज्यौ कर्मेशारा
हुभौमश्च कर्मणि पवनिजरविजौ चेन्मृतौ यस्वरेस्या न्मृतिरिति ॥ ८२ ॥ अन्ययोगमाह ॥ विधुरिति ॥ यदापंच
केशमात्रं विजानीयाज्जीवनेत्रसंशयः ॥ ८० ॥ यदि बुधद्वये शून्ये जन्मनि से द्वयेकजे । शुक्रे शू
स्त्री २७ न्यद्वये कर्मणि मृत्युर्भवति नान्यथा ॥ ८१ ॥ जन्मनि कुंसीगुरुश्चैव कर्मणि सिंहिकाभास्करौ । अ
धनिमन्दभौमौ च जन्मनि मरणमादिशेत् ॥ ८२ ॥ विधुविधुसुद्वयोर्योगे चान्यान्यसंभवे । गुरु
श्चन्द्रशनेर्वर्षसदा मृत्युमादिशेत् ॥ ८३ ॥ पापद्वयाच्चिन्तावर्षे शून्यपक्षकं भवेद्यदि । कुज
सुकोष्ठे बुधद्वयं कर्मणि चन्द्रोग्रे शून्यरूपराहुः शून्यरूपराहोरग्रे चन्द्रे एवं च परस्परं राहुचन्द्रमसोर्योगे सति जन्मा
कीर्त्ये गुरुचन्द्रशनीनां वर्षसदा मृत्युर्भवति ॥ उक्तं च । चन्द्रराहुद्वयं पंचसुमृत्युरव ॥ ८३ ॥ योगान्तरमाह ॥ पा
पद्वयमिति ॥ यदापन्नाकीर्त्ये वर्षेशानां मध्ये द्वौ पापौ पंचस्वरेषु राहुरूपषट्शून्यम्भवेत् । अभीक्ष

CC-0. In Public Domain. Digitized by eGangotri

सरे आदौ शून्य द्वयविशिष्टो भौमः अन्ते च कुजः संभवति छिद्रकोष्ठे ६ धस्थाने कुजः पताकीत्रयो
न्याः पापसंयुते वर्षे सत्यवश्यं मरणं ज्ञेयमिति ॥ उक्तं च ॥ शून्ये कुजश्चान्यगतः कुजश्चेति ॥७७॥
योगान्तरमाह ॥ शुक्र इति ॥ यदा पताकीत्रये वर्षेशाः पापास्तथा च पंचस्वरेषु द्वितीयस्वरेषु द्वितीयस्वरे कर्मे
कोष्ठे आदौ भृगुस्ततः शून्यद्वयं चस्यात्तदा मरणं जानीयात् ॥ अन्यान्तरेण ॥ अस्मिन्नपि योगे कुजको
संभवे विशेषेण मृत्युर्ज्ञेयो वर्षे वै पापसंयुते ॥७७॥ शुक्रे शून्यद्वये चापि वर्षे वै पाप
संयुते । द्वितीयस्वरसंयोगे मरणं तस्य निश्चितं ॥७८॥ प्रथमं त्रितीयं शून्यं मन्ते च कुज
संस्थितः । वर्षक्लेशप्रदो ज्ञेयः शुभयोगे शुभप्रदः ॥७९॥ दशा शून्यं भवेत्पत्रवर्षे वै गुरुशुक्रयोः ॥
राहुः शुक्रः खयुग्मं रुधिरोन्त्यसूति ॥७८॥ अन्ययोगमाह । प्रथमं इति ॥ प्रथमे जन्मकोष्ठे शून्यत्रये अन्ते छिद्रको
ष्ठे अधस्थाने कुजः अर्थाद्वर्षेशाः पापस्तदा क्लेशप्रदो वर्षो ज्ञेयः ॥ शुभयोगे यदा वर्षेशाः शुभास्तदा सर्वं शुभं इति ॥
७९॥ योगान्तरमाह ॥ दशा शून्यमिति । यदा पताकीत्रये गुरुशुक्रौ पंचस्वरेषु पत्रे कुजे दशा शून्यं भवेत्तदा क्लेशमात्रं भवेत्
मृत्युः ॥८०॥ योगान्तरमाह ॥ छिद्र इति ॥ यदा जन्मस्वरात्पंचस्वरे आदौ उधस्तात्ते शून्यद्वयं जन्मनि

CC-0. In Public Domain. Digitized by eGangotri

अथ त्रिपताकी चक्रोक्त रिष्टप्रतिकारमाह ॥ दानां · रक्तवस्त्रमिति · खंडं शर्करा पाषाणां पाषाणपात्रं गोदुग्धपूरितम्
॥४५॥ तद्दशकौ प्रकारान्तरमाह ॥ प्रवालमिति · प्रवालं विद्रुमं धान्यं वेधकारकमहस्योक्तं धान्यं · चकारादंडेयमापि धा
न्यं तिलान्नं तिलतंडुलानि ॥४६॥ अथ विशेषोक्तं यामले ॥ रक्तवस्त्रं तथा खंडं पाषाणं धेनुदुग्धयुक् । दद्याद्धेनुं सुवर्णं च
गोधूमान्नं च तंडुलाः ॥ १ ॥ धान्यं मुद्गाश्च माषाश्च तिलाश्चैव तथा सर्षपाः लौहं प्रवालकं ताम्रं धूतं गव्यं स्वशक्तितः ॥ २ ॥
रक्तवस्त्रं तथा खंडं पाषाणं क्षीरपूरितम् । दद्याद्धेनुं हिरण्यं च पात्रं क्षीरिद्रुमाश्रयं ॥ ४५ ॥ प्रवा
लमुक्ता धान्यं च लौहं वा स्वर्णमेव च । तिलान्नं मुद्गं धान्यं च शिशोर्मंगलदायकम् ॥ ४६ ॥
वेधकमहरूपेण धान्यं मानवांशकैः । वर्षांकादस्तु मानं च स्वर्णं रौप्यं स्वशक्तितः ॥ ३ ॥ धनार्द्धप्रमितं खंडं तिललौहश्चतु
र्गुणाः ॥ अथान्यद्विशेषमुक्तं कर्मविपाके ॥ अन्यं धेयनसंपन्नं याचितारमकिंचनं ॥ ४ ॥ ब्राह्मणं पातुमाहूय दानार्थं
नदद्यात्प्रियः । बालानां हिंसकश्चैव बहुधाव्याधिमान्भवेत् ॥ सूनाहिदुःखरोगाढ्यः सदादुःखस्य भाजनः ॥ ५ ॥ पापग्रहकृ
तो वेधस्तं नित्यं पीडयेद्भृशं । तच्छान्त्यर्थं त्रिशूलं दानं वा पुराणे ॥ कृष्णपक्षे चतुर्दश्यां मयमयां वा सिते नरः
कुर्यात् द्वादशभिः कैश्च त्रिशूलं लक्षणाचितम् । सुवर्णेन मुनिभिः कार्यं एकं सौवर्णिकः षट्पंचाशदधिकशतद्वय

CC-0. In Public Domain. Digitized by eGangotri

मूलोवा · इति पक्षत्रयं · तदशौचं शौचान्त्या शेयं · भूमौ निधायसंपूर्णा तिलता भूनिर्मितं · पात्रमाढकमानंस्यात्
तत्र शूलं न्यसेद्बुधः ॥७१॥ तत्र यथाविधिगन्धादिभिः संपूज्य रुद्रपुष्कारिक वैदिकमंत्रैरा त्रिशूलायनमहुतिना
मंत्रैरावा संपूज्या घोरेभ्य इति मन्त्रैरा प्रणिपत्य द्विजवाचा यथाविभवं संपूज्य · अद्येत्यादि देशकालौ स्मृत्वा गोत्रा
युच्चार्य नामाद्ये अस्य शिवो त्रिपताक्या मभुकग्रहकृत लांगल संमुखवेधजनितपापग्रहे दंडार्द्धयामेशसंसूचि
तदोषनिवृत्तिपूर्वक शरीरारोग्यदीर्घायुः प्राप्तये · इदं पाषाणपात्रं धेनुदुग्धपूरितं धर्मराजदैवतं तथावास्य भू
तु निवर्तये सौवर्णत्रिशूलं मृत्युंजय दैवतं घृतमग्निदैवतं शर्करा वरुणदैवतं अन्नानि प्रजापति दैवतानि · वस्त्रं
बृहस्पति दैवतं सुवर्णमग्निदैवतं तिलाश्च ब्रह्मा दैवतं लौहं शनिदैवतं प्रवालं भौमदैवतं ताम्रं सूर्य दैवतं सोपस्करं सदक्षिणा यथा
नामगोत्राय ब्राह्मणाय मुकवैदिकशाखाध्यायिने तुभ्यमहं संप्रददे ॥४६॥ अथ त्रिपताकी चक्रे वर्षारिष्ट विचारमाह ॥ मूर्ति
जन्मभवभिति · स्वरूपवर्णं जन्मलग्नं मध्यरेखायां लिखेत् · ततो जन्मवर्षो पुनर्मानवर्षपर्यन्तं ग्रहाणां कार्या तत्र वर्षसमूहां
के नवभिस्तष्टे सति · शेषांकं तु जन्मस्थ चन्द्रे तदंक तुल्य राशौ चन्द्रो लेख्यः पुनस्तस्मिन्नेवांके षड्भिस्तष्टे शेषांकस्य
स्य राशौ राहुर्भौमो लेख्यो राहुपदेन केतोरपि ग्रहणं ॥ ४७ ॥ शेषा इति ॥ अन्यदपि धनुस्त्रिशूलयन्त्र

CC-0. In Public Domain. Digitized by eGangotri

भिस्ति शेषांकतुल्यो पूर्ववद्रेखा· एवं वर्षशुभाशुभं विचारणीयम् ॥ अत्र राहुकेतोर्विपरीतगणना कार्या· एवं केतुप
नाक्षां विचारयेत्· अथ प्रकारान्तरेण विशेषमाह ॥ जनिवर्षमासघस्रविवाहादि जन्मलग्नं मध्यरेखा
संस्थं कृत्वा भानि न्यस्यान्तत्र ॥ जनिगतवर्षचतुर्वेदैः सहिता जनिकार्कमुखाः रहिता च गुशिखिनावथ शरदंकल
वेनसंयुतो त्रविधुः ॥२॥ जन्मपैवविकल्पो न्यत्र यथासंभवं कृत्वा स्थापयेत्त्र खेहा वेधो जनिभस्यतैश्चिन्ताः
॥३॥ अस्यार्थः· गतावानि चतुर्वेदैः सहिता येजन्मकालिकारव्यादिकाखेटा अथोक्ता वृसंख्या चतुर्विभज्य शेषांकतु
मूर्त्तिजन्मभवं लग्नं मध्यरेखा स्थितं वदेत् ॥ नवभिश्चलते चन्द्रो राहुभौमोरसैस्तथा ॥४७॥
शेषाश्चतारिचत्वारिवर्षमेव शुभाशुभम् ॥ अपसव्ये राहुकेतू केतुचक्रं विचारयेत् ॥४८॥
स्वराशौ जन्मस्थरव्यादिकग्रहाखेटास्तेनागुशिखिनौ रहितौ कार्यौ अथोदुक्तमेषालेखनीयौ· एवमेव गतावानां भवां
शनसहितः कार्यः ॥ अयं भावः ॥ गतावृसंख्यां नवभिर्विभज्य लिखनीयाः ॥४९॥ अथ वेधफलमाह ॥ चन्द्रारविभि ॥
अस्यांकेतुपतांक्षां चन्द्रभौमौ यदा राहुरानीयते एकनाड्यां तथा स्वरस्वरं वेधकारको स्यात्तां तपतांक्षे तस्मिन्
वर्षे मरणं तीयं· पुनर्यत्र वर्षे जीव राहु एकनाड्यां वेधकारको भवेत्तां तत्रकष्टं तीयमिति ॥४९॥

CC-0. In Public Domain. Digitized by eGangotri

वृद्धिरिति ॥ एवं शुभग्रहाणां परस्परं वेधे सति वृद्धिर्वाच्या चपुनः पापवेधेन हानिर्वाच्या · एवं युगपन्मिश्रग्रहैः परस्परं
वेधे सति मिश्रं फलं वाच्यं कथनीयं इदं चतुर्विशोद्धमपि विचारयेत् · अथ विशेषफलमुक्तं स्वरपंचाशिकायां ॥
नक्षत्रेन पीडा रविशाननीतिः प्राणार्थनाशौ रुधिरेशविद्धः निमीनं राहुशिखिवेधेन स्याल्लाभसौख्यं शुभखेटवेधो ॥ १ ॥
उच्चादिपक्षसंयोगात्तीरनम्यं फलं वदेत् · दिव्यादिभेः शुभैर्वाच्यं हृद्यं पुण्यं शुभं भवेत् ॥ २ ॥ सुरगुरोर्यदि राहुशिखिवधो भवति मीन

चन्द्रौ राहुमन्दौ च एकनाड्यां यदा खलु । तत्कालेमरणं शेयं जीवराहुं च कथ्यते ॥ ४ ॥
मासे मासे फलं चन्द्रराशिभागैः प्रकल्पना । चन्द्रमा पापविद्धेपि न शुभश्चैव सदा भवेत् ॥ ५ ॥
न मेवन्संशयः · यद्विधोश्च कुजैरापसुरवाधस्तदपि रुगवरापीडमन्यत्पवः ॥ ३ ॥ राहोर्वेधश्चेद्भवा बन्धुदृष्टेन वा विद्धं स्यात्तदा मीन
नहि नाचेद्गंशीतगुर्वाक्षा बो विद्धे जीवोजः सितौ गच्चन्द्रः ॥ ४ ॥ यस्तिनुभशशांकमृत्युमुंयाः सवत्स विधुनरवेधवे
धाः भवति निधनमेवत्समायां यदि वसिनागुरुणा न चन्द्रवेधः ॥ ५ ॥ लग्नादिभावैरसुरादिविद्धैस्तत्तज्जगुः खंप्रवदन्मनी
षीतत्तज्जसौख्यं सुरपूज्यपूर्वैर्मिश्रैर्विमिश्रं यदनात्मभास्मम् ॥ ६ ॥ पीडामनस्तापकरा रिभिर्विधे सर्वक्षयो कीर्तयमानवादा मोक्षसु
खेषु करुजा च कथं स होर्विलोमं सुरराजपूज्यम् ॥ ७ ॥ मु कोवल्याम् ॥ सुर भानुविद्धे हिमगोतुकष्टा होर्विलोमं स
रराजविद्धे महीजविद्धे नशरीरपीडा शुभैश्चविद्धे जयसौख्यमेव ॥ शुभाशुभं मोनगवीयतोत्र फलं चवर्ण्य

CC-0. In Public Domain. Digitized by eGangotri

वदेत्सुधीमानिति ॥ ५१ ॥ अथ मासे त्रिपताकीवेधविचारकारकमाह ॥ मासइति ॥ तत्र पर्व च त्रिपताकीचक्रं निःपाप
तस्मिन्मध्ये रवापि मासलग्नं स्थापयित्वा तत्पूर्वोक्तप्रकारेण चक्रद्वयोभवयकाः लिखनीयास्तदा चन्द्रादिभ्यापुक्त
प्रकारेण वेधं ज्ञात्वा फलं वदेत् ॥ तत्र चन्द्रस्थापने विशेषः ॥ जन्मनि चन्द्रनवमांशकं तत्र मध्ये उल्लेखाः प्रथम
र्वः चन्द्रो यस्मिन्भवांशे स्थितस्तद्भवांशात्सारेण मासदिनभागं प्रकल्प्य लिखनीयः यथा जन्मनि चन्द्रः कर्कराशेः
पंचमनवमांशस्तेनार्द्धे मासे मासलग्नानुकूलभावस्थापनाप्रतिराशौ लेखाः मासोत्तरार्द्धे तदग्रिमभावा द्वेयांकतुल्यराशौ लेखाः
चतुर्विंशतिवर्षोर्द्ध मायुर्दीर्घं विचिन्तयेत् । साधारणानजानन्ति विषमं कठिनं ध्रुवं ॥ १ ॥
तेदुर्देशेन वक्तव्यं किंचिद्दिशायतेमया ॥ वरोहा यैश्चतत्वौर्यः कृतो निर्णयः पुरा ॥
निष्ठालस्यथातत्वं स्वभावेन निर्णयं । गुरोरुपदेशगम्यं च दृश्यते चान्यथा ॥ ३ ॥
अत्र चन्द्रः पापविद्धश्चेत्तदा न शोभयेत् । नेष्टफलदो भवतीत्यर्थः ॥ उक्तं च वर्षे मासे दिने वाद्यां वेधं ज्ञात्वा फलं वदेदिति ॥
अत्रेयाचिशेषः ॥ जन्मनि दंडेशस्य पापत्वे सत्येव चलवर्षे मासे च वेधे सति मृत्युर्वाच्यः ॥ अन्यथा दंडेशस्य पापत्वा भावे क
इमात्रं कथयेत् ॥ अथ च विश्वेश्वरोक्तिः ॥ चलवर्षे यदा वेधो दंडेशः पापसंभवः तदा मृत्युर्भवेद्ध्रुवमन्यथा कथमादिशे
दिति ॥ ५१ ॥ इति पंचस्वरप्रकाशिकायां त्रिपताकीप्रकरणम् ॥ ० ॥ अथायुर्दायो वाख्यायते ॥ चतुर्विंशतिवर्षेति ॥ चतुर्विंशति
वर्षेभ्यः परं आयुर्दायं विचिन्तयेत् । वक्ष्यमाणप्रकारेणायुर्दायं विचिन्तयेत् ॥ तदा साधारणाः पुरुषा जानन्ति ॥ ध्रु
ध्रुवं निश्चयेन विषमं शातुमशक्यं । कुतो यतः कठिनमिति ॥ १ ॥

CC-0. In Public Domain. Digitized by eGangotri

वराहादैरिति॥ तन्न तैर्वराहादैराचार्यैः पुरा निर्णयः कृतः। तदुद्देशेन तत्प्रसारसामर्थ्यात्काचि[illegible]
॥२॥ निद्रालस्येति॥ यथो निद्रालस्य च भावो जायते एवं हि यस्य निर्णयं गुरूपदेशेन गम्यं [illegible]
अभ्यासेन च दृश्यते न शास्त्रात्॥३॥ अथ जन्मलग्नात्सामान्यतो वर्षविचारमाह॥ जन्मलग्नमिति॥ जन्मकालात्प्रारभ्य
[illegible] नववर्षाके जन्मलग्नं संयोज्य द्वादशभिर्विभज्य शेषांकतुल्यभावं वर्षलग्नं प्रकल्प्य तस्मा[illegible] भावग्रहानुसारेण
तद्वर्षस्य शुभाशुभवाच्यमिति॥ तथा च वर्षमासदिनशुभाशुभज्ञानार्थं सुदर्शनचक्रमुक्तम्॥ सुदर्शनसंहितायां॥ सुदर्शनचक्रं
[illegible] जन्मभेन्दुकराशितः वर्षमासदिनानां हि फलं संख्या परिकीर्तितम्॥१॥ यन्नभःपरिस्थैः सौम्यरविदैः पापैस्त्रयारिगैः शुभम्। केन्द्र
[illegible] जन्मभेन्दुकराशितः वर्षमासदिनानां हि फलं संख्या परिकीर्तितम्॥१॥ यन्नभःपरिस्थैः सौम्यरविदैः पापैस्त्रयारिगैः शुभम्। केन्द्र
जन्मलग्नं समारभ्य गतवर्षाणि योजयेत्॥ द्वादशेषु च भावेषु ग्रहैर्वा चंद्रभाशुभम्॥४॥ वर्षे
श्री२५ खरान्समारभ्य नक्षत्रांकविधानतः। वत्सरं कल्पनीयं च फलं तत्र कल्पयेत्॥५॥ कार्तिकान्ते
नवाहानि जन्ममासदिनावधिः। दिनानि चैव मासश्च गतवर्षे न योजयेत्॥६॥ रविचन्द्रौ बुध
श्चैव शनीज्यराहुकेतवः। अन्ते शुक्रस्त्रिराव्यन्ता कीर्तिकादिक्रमाद्भवेत्॥७॥
कोणा यूगोराहुः पापा आर्यैः शुभा मुदे॥८॥ तत्र तावद्वर्षेशप्रकारमाह॥ वर्षेश्वरादिति॥ तस्य वर्षेश्वरादारभ्य नक्षत्रांकमानेन वत्स
रं कल्पनीयं शातवर्षाणि ततो वक्ष्यमाणप्रकारेण तत्स्वामिनं निश्चित्य शास्त्रोक्तस्वामिवर्षेण फलं कल्पयेद्वुधैरिति॥५॥ अथ वर्षारम्भ
विधानमाह॥ कार्तिकान्ते इति॥ वर्षारम्भश्चात्र सावनमेव कार्तिकसौरविंशतिदिनोत्तरं जन्ममासदिनावधिं जन्मदिनपर्यन्तं गत
राशिकायां तत्र शुक्लमासदिनानि वर्षेशफलेषु योज्यानि पुनः कार्तिकशुक्लसप्तम्यामग्रिमवर्षेश्वरारम्भः॥६॥ अथ वर्षेश्वरस्या
नयनकेतुपताकान्यासमाह॥ रवीति॥ सूर्यादारभ्य कृत्तिकादिगणनया त्रिराव्यन्तावर्षेशः कल्पनीयः। तद्यथा॥ आदौ यस्य कृत्ति

CC-0. In Public Domain. Digitized by eGangotri

कार्यं जन्मतस्य प्रथमवर्षे रविः द्वितीयापि चन्द्रः ततो भौमस्ततो बुधस्तदनेशनिः पुनर्जीवस्ततो राहुस्तदनेकेतुः एवं नवमादौ भृगुजीतः एवं पुनर्दशमवर्षादारभ्य रवादिग्रहानां कार्याः एवं पुनः पुनः कल्पनीयम् ॥ इति कांच ॥ अर्के चन्द्रभौमरौ शनिजयराहुः केचास्फुजिस्वनिभतः पातोक्यां गारत्रयं भानि विलिख्य केतोर्जन्मक्षतो वर्षपातिगतावैरिति ॥ अन्यदपि खेनावाक्यमपि चारिरेखा भवधररवादिग्रहमंडल रवि चन्द्र मंगल बुध शनि गुरु राहु केतु

रविस्तागमनिदेशः संतापो देहपीडितः । कामारोगज्वरं शोकं करोति च भयातुरं ॥ ८ ॥
चन्द्रे पुष्टिर्धृतिस्तुष्टिः सुखं संपत्तिरेव च । आरोग्यं लभते कामो धनपुत्रसमन्वितः ॥ ९ ॥
भौमे सदा मर्मरोगः कार्यहानिर्भविष्यति । क्षुद्रकर्मरतिर्नित्यं मनस्तापो दिने दिने ॥ १० ॥
बुधे बोधः पुत्रलाभः कार्यलाभो महत्सुखं । राजसंमतितो नित्यं धनलाभो दिने दिने ॥ ११ ॥
शनौ गुरुभयं शोकं बन्धनं क्षय मेव च । अर्थहानिरभाग्यं च प्राणानाशं करोति च ॥ १२ ॥
सर्वांगे भस्मरांकं ठे स्वर्णहार विभूषणं । जीवे वैराग्यं जसमानं लोकपूजा धनागमः ॥ १३ ॥

र	च	मं	बु	श	ग	रा	के	गु
कु	रो	म	आ	पु	पु	खे	म	पू
उ	हु	चि	खा	वि	अ	ज्ये	मू	पू
उ	श्र	ध	श	पू	उ	रे	अ	भ

इति केतुपातकी चक्रम् ।

रोप

जानि । कृत्तिकादि त्रयं प्रागग्रवामावर्त्ते एकरभाद इति ॥ अथ वर्षेशदशाफलम् ॥ रविवर्षे देशभ्रमणं संतापव्याधिकामा ज्वर शोकभयानि ॥ चन्द्रे पुष्टिवृत्तिसन्तोषस्तथा रोगप्रधनपुत्रादि ॥ ९ ॥ भौमे कार्यहानिस्तमभयसन्तापक्षुद्रकर्मरतयः ॥ १० ॥ बुधे ज्ञानपुत्रलाभसुखराजसंमानधनलाभः ॥ ११ ॥ शनौ रोगभयशोकबन्धनक्षयार्थहानिप्राणनाशाः ॥ १२ ॥ गुरौ स्वर्णहारभूष

शाविद्यापूजासुखधनागमः ॥ १३ ॥

CC-0. In Public Domain. Digitized by eGangotri

रक्तेरक्तस्राव विदेशगमनं निजजनभयानि ॥१४॥ केतौ राजभयं चौर्यं गृहदाहबन्धनं शस्त्रघाताः ॥१५॥ शुक्रे पौरुष
सन्तुष्टि सुखमुक्ताररत्नप्रधानलाभाः पूर्णायुर्दशाफलं रेयं चिन्तुं ॥१६॥ अथान्तर्दशाप्रकारमाह ॥
रवा विति ॥ अर्द्धकाये रहुकेतोरित्यर्थः शेषं स्पष्टम् ॥१७॥

रक्तक्षयो भवेदंगे राहौ देहे जनस्य च । विदेशगमनं चैव वह्निवारिभयं तथा ॥१४॥ राजकार्यभयं चौर्यं गृह
दाहो बन्धनं । अपस्मारं च भवेद्धातः केतोः संवत्सरे पुनः ॥१५॥ शुक्रे पौरसन्तुष्टिः पुष्टिः सर्वसुखानि च
मुक्ताररत्नप्रवालादि धनलाभो दिनेदिने ॥१६॥ रवौ नखा २० खशरा ५० शशांके भौमे युगं २८ षट्शर
५६ बुधे चशरा ५ रामा ३३ गुरौ त्रिषष्टिः ६३ खवार्धकाये ४० भृगौ शून्यसप्त ७० ॥१७॥ शुभं विधौ बु
धेपि स्वामरसांराहुमन्दयोः । गुरुद्वये महासौख्यं दुःखं स्याद्भौमसूर्ययोः ॥१८॥ दशादशाहताः कार्या दशा
पिंडविभाजिताः । लब्धं दिनादि रेयानि शेषं षष्ट्या हतं पुनः ॥१९॥ दशापिंडविभक्तं यद्भुक्ष्यमानदशाघटी ।
एवं यत्नादिप्रत्यन्तर्दशाद्यर्कादिभुक्तिनात् ॥२०॥ रविरवौ मरसांचैव रविश्चन्द्रे तथैवच । रवौ भौमे मन्दताच
पापं रविबुधे तथा ॥२१॥ सन्तापश्चन्द्रे चन्द्रे राजतल्यं लक्ष्मीसा चन्द्रभौमयोः ॥ अथान्तर्दशाफलम् ॥

CC-0. In Public Domain. Digitized by eGangotri

चन्द्रे बुधे च भासंस्या स्त्रीपीड़ा शशिनि शनौ ॥२३॥ चन्द्रे गुरौ प्रवासश्च लाभस्या-[illegible]दैत्यगाः। सर्वनाशश्च
चन्द्रे शुक्रे स्त्रीलाभश्च सूर्ययोः ॥२४॥ कुजे भौमे प्राणनाशो योषिद्भयं कुजे बुधे। भौमे शनौ च शोकं स्या
च्छुभं स्याच्च कुजे गुरौ ॥२५॥ कुजे राहौ चाग्निभीतिः पीड़ा स्याच्च कुजे भृगौ। भौमे सूर्ये च चाप्तर्यं कुजे चन्द्रे
धनागमः ॥२६॥ बुधे बुधे सुखं चैव सुखं स्याच्च बुधे शनौ। बुधे गुरौ सुखं चैव बुधे राहौ च सिद्धयः ॥२७॥ व
क्रे भयं बुधे केतौ बुधे शुक्रे च सिद्धयः। बुधे सूर्ये कीर्त्तिलाभो बुधे चन्द्रे च शीतता ॥२८॥ मन्दे च बुधे भौमे
शनौ मन्दे च दुःखिता। किंचित्सुखं शनौ जीवे शनौ राहौ च दुःखिता ॥२९॥ शनौ भृगौ सुखं चस्यात्स्यादरि
ष्टं शनौ रवौ। शनौ चन्द्रे स्वल्पमृत्युस्याद्दिशत्यागः शनौ कुजे ॥३०॥ शनौ बुधे सुखं चैव सम्यक्शीत्या
दुःखं वदेत्। जीवे गुरौ सुखं चैव गुरुराहौ च दुःखिता ॥३१॥ गुरौ शुक्रे च लाभस्या गुरौ सूर्ये सुखं तथा।
गुरौ चन्द्रे वियोगस्या गुरौ भौमे च सूरता ॥३२॥ बिधुं चैव गुरौ सौम्ये सुखं किंचिद्गुरौ शनिः। राहौ राहौ च

CC-0. In Public Domain. Digitized by eGangotri

प्रयान्यद्वर्षशतानायकेतुकुंडलीमाह ॥ अर्क इति ॥ अत्रोत्तराभाद्रपदमारभ्य गणना कार्या । तत्र प्रथमवर्षस्तो बुधः पश्चात् कुजः
पुनर्जीवस्तदग्रे चन्द्रस्ततः शुक्रः पश्चाद्राहुस्ततः शनैश्चरः एवं ग्रहाः केतुकुंडल्यां स्थेयाः ॥ ३८ ॥ अथ ग्रहाणां न्यास
क्रममाह ॥ ग्रहयोरिति ॥ तत्र द्वयोर्द्वयोर्मध्ये केतुः स्थेयः तदग्रे वर्षद्वयस्याधिपौ कालराहू शातयौ एवं स्थानचतुष्टये के
तुः स्थीयते । तद्यथा । यस्योत्तराभाद्रपदभे जन्म तस्य प्रथमवर्षमारभ्य त्रयाणामधिपो रविः पुनश्चतुर्थवर्षेशः केतुः
तदग्रे पंचमवर्षाद्वयः कालराहू तदग्रे सप्तमवर्षादारभ्य नवमवर्षपर्यन्तं वर्षत्रयाणामधिपो बुधः एवं सूर्यबुधयोर्म
ध्ये केतुः स्थीयते ॥ ३९ ॥ अथ भौमकलहः कथ्यते गणकोत्तमैः । राहौ सूर्ये चाग्निभयं
राहौ चन्द्रे च दुःखिनौ ॥ ३४ ॥ राहौ भौमे तु सन्तापः दुःखं स्याद्राहुसौम्ययोः । राहौ शनौ दुःखिता चरीगोम
त्पुरगौ गुरौ ॥ ३५ ॥ शुक्रे भौमे धनं चैव शुक्रे सूर्ये चरीजिता । शुक्रे चन्द्रे च नाशः स्याद्धनाशं भौमे कुजे ॥ ३६ ॥
शुक्रे बुधे सुखं चैव बन्धनं चैव भौमे शनौ । शुक्रे गुरौ स्त्रीनाशः शुक्रे राहौ च बन्धनम् ॥ ३७ ॥ अर्के बुधः कु
जो जीवश्चन्द्रः शुक्रस्तथैव च । राहुः शनैश्चरश्चापि शातया केतुकुंडली ॥ ३८ ॥ ग्रहयोरुभयोर्मध्ये केतु

द्वय.

र्यो चैकः केतुः केतोरग्रे द्वौ कालराहू स्थेयौ । प्रयोजनं च । यस्य रवाद्यांजन्म तस्य वर्षस्याधिपो रविस्तदग्रे तृतीयवर्षाधि
पः केतुस्ततश्चतुर्थादारभ्य बुधस्तस्य पतिः कालराहुस्तदग्रे षष्ठसप्तमाष्टमप्रयन्तमधिपो बुधः । तथैवाश्विन्यां
जातस्य प्रथमवर्षस्याधिपो रवि द्वितीयस्य केतुस्तदग्रे तृतीयादारभ्य बुधस्य पतिः कालराहुस्तदग्रे वर्षत्रयो

CC-0. Jangamwadi Math Collection. Digitized by eGangotri

यामधिपो बुधः पुनर्बुधस्याग्रे वर्षत्रयाणामधिपो भौमः। तदग्रे चैकवर्षेशः केतुः पुनरग्रे वर्षद्वयस्याधिपः कालराहुः ततो वर्षत्रया
णामधिपो राहुः तदग्रे वर्षत्रयाणामधिपश्चन्द्रः पुनरेकवर्षपतिः केतुः अत्रापि वर्षद्वयस्याधिपः कालराहुरेयिः पुनर्वर्षत्रयाणा
मीशो भृगुः तदग्रे वर्षत्रयाणामधिपो राहुः पुनरग्रे चैकवर्षपः केतुः अत्रापि पूर्ववद्वर्षद्वयेशः कालराहुः पुनर्वर्षत्रयाणामधिपः शनिः
एवं द्वयोर्द्वयोर्गुरुयोर्मध्ये स्थानचतुष्टये चत्वारः केतवो लिखनीयाः सर्वत्र केतोरग्रे द्वौ कालराहू लिखनीयौ अत्रोत्तरभाद्रपद
स्थानचतुष्टयम्। अहिर्बुध्न्यादि ऋक्षाणि त्रीणि त्रीणि क्रमेण च ॥३९॥ केतोरेकैकमृक्षं स्याद्ध
नवैजन्मभं भवेत्। ततः क्रमात्तु रायेद्वर्षं यथासंख्यं क्रमात्सुधीः ॥४०॥ रविवर्षे भवेद्दुःखं शिरःशूलं
चदुर्बलम्। गृहे मनुष्यमरणं कलहानि बहूनि च ॥४१॥ केतुवर्षे चौरभयं बन्धनं दीनमनेकधा॥
देशभ्रमं बुधस्याद्वै रोगो मृत्युभयं तथा ॥४२॥ स्त्रीपुत्रादेर्भवेत्पीडा शोकं वित्तस्य नाशनं ॥ भौम
वर्षे भवेत्क्लेशो योषाचौरानिभिर्भयम् ॥४३॥ गुरुवर्षे भवेत्प्राप्तिः चन्द्रवर्षे च सिद्धिताः ॥ स्वर्णरौप्या
दिजातस्य प्रथमं सूर्यो स्त्रयो भवन्ति पुनरन्यत्रयः शनैश्चरान्तायनो एवं रवेर्यो जातस्यादौ द्वौ सूर्यौ भवतः अन्ते सूर्यैकः अश्वि
न्यां जातस्यादौ सूर्यस्य एव द्वौ चान्ते एवं चक्रभ्रमणं षट्त्रिंशद्वर्षाणां भवति एवं सर्वत्र यस्मिन्दिने मनुष्यस्य जनिः स्यात्तद्दिनं
ग्रहाणां पूर्ववत्सूर्यादिक्रमेण षट्त्रिंशद्वर्षाणामधिपाः लिखनीयाः [illegible] उक्तं च। सूर्यशेषो भौमसुरज्ययो
श्चन्द्रौशनिकेथो राहुसमन्वयोश्च मध्ये शिखी चैकभगुक्थानेऽपान्त्यभान्निमिता भचक्रे इति ॥३९॥ केतोरिति

CC-0. In Public Domain. Digitized by eGangotri

केतोरध एकमेव नक्षत्रं सिखनीयम्। अनेनक्रमेणा पञ्चजन्मभं भवेत्तत्तत्क्रमादर्थात्तदारभ्य यथासंख्यं वर्त्तमानवर्षपर्यन्तं
विद्वान्गणयेत्। तद्वसेन शुभाशुभं वाच्यम् ॥४०॥ अथैवं फलानि ॥ रविवर्षे इति ॥ रविवर्षे शून्यफलं शिरःशूलं दौर्बल्यं गुरुकलम
सुखं मनस्ताप नेकविधाः ॥४०॥ केतुवर्षे चौरभयं बन्धनादीनि बुधवर्षे देशभ्रमणं रोगप्राप्तिमत्तु भयं स्त्रीपुत्रादिपीडा शोकार्थनाशश्चैव
तत्रैव सौख्यः ॥४२॥ भौमवर्षे क्रूरा चौरा अग्निभयं यमदूतेभ्यो भयम् ॥४३॥ पूर्ववत्केतोः गुरुवर्षे भवेत्प्राप्तिः सुखं चेति चंद्रवर्षे सर्वसिद्धि
कवि सुखी रौप्यादिलाभसुखानि ॥४४॥ पूर्ववत्केतोः शुक्रवर्षे अनेकगवाश्ववाहनादिलाभः सर्वसुखानि राहुवर्षे जलभयं पादव्रणा

५	६	७	८
४	९	१०	११
३	१२	१३	१४
२	१५	१६	१७
१	१८	१९	२०
२०	१९	१८	१
१७	१६	१५	२
१४	१३	१२	३
११	१०	९	४
८	७	६	५

दिलाभश्च गजवाजिधनागमः ॥४४॥ शुक्रवर्षे सन्निगावः वाहनानि धनानि च। राहुवर्षे जलभयं
पादव्रणा यथा भवेत् ॥४५॥ शनिवर्षे भवेत्पीडा रोगशोकभयानि च। एतद्दशाफलं सैंहिकेयस्य तु
वर्षसूरिभिः ॥४६॥ आदौ रविस्ततो भौमः केतुश्चैव तृतीयके ॥ तत्र चन्द्रो बुधश्चैव षष्ठे चैव बृहस्प
तिः ॥४७॥ सप्तमे भार्गवश्चैव शनिश्चैव तथाष्टमे। सिंहिकेयस्तु नवमे शनवाद्गुरुकुंडली ॥४८॥
स्थाननाशादि ॥४५॥ पूर्ववत्केतोः ॥ शनिवर्षे पीडादि उक्तं च ॥ खनावाक्ये भ रविवत्सरशून्यफलं शिरःशूलं ॥ दुर्बल त्रिगात्रदुर्ब
लं घर पीडे भानु यमेरे। अनेकविधुरं करे। गाइदुर्बल घर योड इति। खगहे मार्गे च भयं धनं कहे केतुवत्सरशारहे
चौरे वाध्नी वाधेतारे आगुशा चोरे भयं घारघरे केतुवत्सरस्यास्तिमारे तं चोरे चोरः वाधनी खोदिनिर्बन्धु ति अगुरा
दुर्वसनाचौरादि भयो घरे घरे प्रतिदंडं भयमिति ॥ बुधवत्सरं मारे भ्रमणं मरणं भयं करे। पुत्रस्त्रीपुत्र रोग मरणा षाइपाय शोक वाच्या
दयाकैः अर्थनिस्सर्वनाशश्चौरे भयः बुधवर्षे यस्यनस्य षाइपोय भोजने यानेवाच्या पाकेवं धनाद्दुःखी तु भौमंगल भूमिसुत

CC-0. In Public Domain. Digitized by eGangotri

मारकेसावत्सर ३

नुसा षवासरजात यमैर्दत्त चूरै पाडे वोरे सैतो अमेवोरे सेइ यमदूताः धरै ग्रहे पाडे पति त्वाः वोरे सैतो एकवारं ग्रही त्वा अनेवो
रे सेइ अनवार मपि ग्रहति मनुष्यो देवगुरुसमन बृहस्पति तुमारवासर चित्त सोहित कृ षां धरे यानी देशनत्ता की रयानी कृषि
निधि सर्व सिद्धि कराइ विद्ध सोना रूपा हाथ कारो वसि आवसिया वाही पौ षे आनि हे गुरो नववासरं यस्यास्ति स वित्तं सुवर्णादि वोहि
तं प्रवाल मणयाहि कृ षां मणयाहि कृ षां नीलम णयादि. एतेषां धरे यानी तिभासं करोति विद्ध हे विद्धो नववर्षे स्वर्णरजतादीनो
भूषणानि हिथ कारो हस्ते कर्णादौ भवति तस्येति विशेषः वसि आवसि आवाहि पौ षे आन अनेन नगर ग्राम वासिनः वाहिन
नववोषे पुष्टां नीति भृगुसुत तुमी दैत्य गुरु तमारवासर अनेगगोरु अस्य वाहन गज स्कन्द तुमारवासर माहिमे. अत्र
गवादि स्कन्दसमुदायः तुमारवासर माही नववासरे मे मम भवतु पापषाडुबेन अयेराहवासर अवस्य माए हाथे पापेना
ही जोरा स्थान रहित नाही ना पुष्टहे पापड ड पुष्ट चन्द्रसूर्ययोः षाडु भक्षकं नववासरे अवस्य पापे भोजनस्य हाथे पाए हस्त
पाद्यो नाही अभावः गोढा नाही पुष्टशरीर पुष्टा चरहितो भवति कालगाउ मी शनैश्चर मानुस गोरु मारो पोडे ड कोल
चा पेड पडे पीडे वाडु केर वाडी गाइ ढे काल गाइ हेनी लगा त्वं शनैश्चरः मानुस गोरु मारो नववर्षे मनुष्यस्य गवादीनां च
नाशः पोडे घरकी सेति दृढ ग्रहं निश्चयेन पापड पडे पत्ति पीडे वाडु केर पितुः पीडा वडी ग्रहा क्ष दुगावः उडे पत्र कुन
गवनी स्थित्यादि साधना भवन ॥ ४६ ॥ अथ तृतीयं वर्षेशानायं गुरुकुंडली माह ॥ आदावित्ति ॥ आदौ रविस्ततो भौमः तद

CC-0. In Public Domain. Digitized by eGangotri

मेकेतुः पुनश्चन्द्रः पुनर्बुधः ततो बृहस्पतिः ॥४७॥ सप्तमे शनिः ॥ ततः सप्तमे भार्गवः शुक्रः अष्टमे शनिस्तदग्रे सैंहिकेयः
राहुः एवं गतकुंड्यां नवग्रहो लिखनीयाः ॥४८॥ तावल्लेखनक्रममाह ॥ पुष्यादिकमिति ॥ तावत् पुष्य धीमारभ्य त्रिरावृत्या सप्त
विंशतिनक्षत्राणि सूर्यादिग्रहाणामधो लेखानि यत्र यस्मात् ग्रहादधः जन्मर्क्षं स्यात्तत्र क्रमाद्बुधः गणयित्वा वर्षेशं विद्यात्
जानीयादिति शेषः ज्ञेयं भावः सूर्यादिग्रहादधः पुष्यादीनि नव भानि लेखानि यथा सूर्यादधः पुष्यं भौमादधश्चाश्लेषा ततः
केतोरधो मघा चन्द्रे पूर्वफल्गुनी बुधे उत्तरफल्गुनी गुरौ हस्तः भृगोरधश्चित्रा शनौ स्वाती राहौ विशाखा एवं नव भानि

पुष्यादिकं क्रमेणैव मध्ये देयं पुनः पुनः । यत्र स्थं जन्मनक्षत्रं तत्क्रमाद्गणयेद्बुधः ॥४९॥
रविवर्षे भवेद्दुःखं कुजवर्षे तथैव च । केतोर्दशायां क्लेशो तु सुखं चन्द्रे बुधे तथा ॥५०॥
गुरुभार्गवयोः राज्यं महाक्लेशं शनैश्चरे । राहोस्तथैव विज्ञेयं गदितं भिक्षुरादिभिः ॥५१॥

लिखित्वा पुनस्तेनैव मार्गेण सूर्यादिग्रहादधश्चानुराधादिनवनक्षत्राणि लेखानि पुनरुत्तराभाद्रपदादिनव
नक्षत्राणि लेखानि एवं गुरुकुंडली तथा तदुक्तम् ॥ सूर्यादिकेन्द्रुबुधेज्यशुक्रार्किराहुभानि ज्यतनः क्रमेण
जन्मयुक्तानि समर्क्षकोष्ठे समोग्रहः स्यात्स कुंडलीजः ॥४९॥ अथ वर्षेशफलमाह ॥ रवाविति ॥
पुष्यं स्पष्टं ॥ यथा नरि ॥ बुधे बुधः शुभं शुभं तारा राहुशन्योः सुखं देवदैन्ये भौमरयोः रिमतः कुंडली तत्र
लग्नं चैव गुह्यं खला स्वे त्रिषु स्थानमहान् संसारो दीनो ॥ अथ वर्षेशफलं सामान्यो कुंडली तथा सामेकाच

CC-0. In Public Domain. Digitized by eGangotri

मंविंशति ॥ तत्रोदाहरणम् ॥ संवत् १८०६ शाके १६७१ तत्रो मत्रायणो वैशाखे मासे कृष्णपक्षे सप्तम्यां भौमे घट्यः २५।३३ उत्तरफा
ल्गुनी १०।२१ हर्षणाः ००।१९ कौलवकरणे शुभं पंचांगे दिनप्रमाणं ३२।३० सूर्यः ००।१९।३१।३३ तत्रेष्टं ३७।१४ । तस्मयेदश्चिकस्ते
कर्कपचिन्ह्मानिरासीत् अस्य जन्मनक्षत्रकोष्ठपताक्यां तस्योपरि चन्द्रस्तस्मात् प्रथमवर्षेशः चन्द्रः पुनः केतुकुंडल्यां जन्म
नक्षत्रोपरि चन्द्रस्तस्मात् प्रथमवर्षे द्वितीयवर्षेपः चन्द्रः ततो गुरुकुंडल्यां जन्मर्क्षोपरि गुरुस्तस्मात् प्रथमवर्षे तृतीयवर्षेपो गुरुः ए
वं वर्षेशान् लिखित्वा यत्र वर्षविचारः कार्यस्तत्र जन्मवर्षात् प्रभृति वर्तमानवर्षे शतयेशान् तत्र तेषु त्रिषु जन्मनियोग्रहः स्वर्क्षादिव
युक्तः स एव प्रथमे तुर्मासेषु फलदो ज्ञेयः तत्सा दुर्बलः सूर्यमासेषु स्वानुकूलफलदः ततस्तद्दुर्बलयुक्तो ग्रहः सौम्ये
मे चतुर्मासेषु फलदो ज्ञेयः यद्वा एको द्वित्रिस्थानेसंगतः स्यात् तत्र तस्य बलत्वेपि प्रायो फलदो ज्ञेयः उक्तं च ॥ वर्षे त्रिवि
शपताक्यधीशास्तेषां नुमध्ये बलवान् भवेयुः । एकोपि वा द्वित्रिगतोपि स्यात् तस्यैव वर्षे प्रविभाजनीयमिति ॥ ५१ ॥

(रविवर्षे भये दुःखं कुजवर्षे तथैव च । कोपो दशानां कुशलं सुखं चन्द्रे बुधे तथा ॥ ५० ॥ गुरुभार्गवयोराज्यं महाकुशलं
शनैश्चरे । राहोस्तथैव विज्ञेयं गणितं मिहिरादिभिः ॥ ५१ ॥

१	२	३	४	५	६	७	८	९	१०	११	१२	१३	१४	१५	१६	१७	१८	१९	२०	२१	२२	२३	२४	२५	२६	२७	२८	२९	३०	३१	३२	३३	३४	३५	३६
३७	३८	३९	४०	४१	४२	४३	४४	४५	४६	४७	४८	४९	५०	५१	५२	५३	५४	५५	५६	५७	५८	५९	६०	६१	६२	६३	६४	६५	६६	६७	६८	६९	७०	७१	७२
७३	७४	७५	७६	७७	७८	७९	८०	८१	८२	८३	८४	८५	८६	८७	८८	८९	९०	९१	९२	९३	९४	९५	९६	९७	९८	९९	१००	१०१	१०२	१०३	१०४	१०५	१०६	१०७	१०८
चं	मं	बु	रा	व	रा	के	रु	सू	चं	मं	बु	रा	व	रा	के	रु	सू	चं	मं	बु	रा	व	रा	के	रु	सू	चं	मं	बु	रा	व	रा	के	रु	सू
व	व	व	के	०	०	रु	रु	रु	रा	रा	रा	के	०	०	रा	रा	रा	सू	सू	सू	के	०	०	बु	बु	बु	मं	मं	मं	क	०	०	व	व	व
व	रु	रा	रा	सू	मं	के	चं	बु	व	रु	रा	के	सू	मं	के	चं	बु	व	रु	रा	रा	सू	मं	के	चं	बु	व	रु	रा	रा	सू	मं	के	चं	बु

CC-0. In Public Domain. Digitized by eGangotri

अथ पापत्रययोगे विशेषमाह ॥ पताकीति ॥ तत्रादौ केतुपताकी कं विचारणीयम् पुनः केतुकुंडली चक्रं ज्ञेयम् ततो गुरुकुंडली
चक्रं ज्ञेयम् एवं चक्रत्रयं विलोक्य शुभाशुभसंयोगे यथाक्रमेणासन्नफलं वाच्यं तद्यथा केतुपताकायां वर्षे शुभं सति वर्ष
पूर्वभागे अर्थात् प्रथममासचतुष्टये पर्यन्तं शुभं फलं वाच्यं एवं द्वितीयचक्रे केतुकुंडल्यां वर्षे शुभे सति वर्षसमत्वात् अर्थात्
मासचतुष्टयात् अग्रे अग्रमासपर्यन्तं शुभं ज्ञेयं पुनरेवं गुरुकुंडल्यां वर्षे शुभे सति अंशे अर्थात् अग्रमासात्परतः वर्षान्ता
वधिं शुभं ज्ञेयं फलं वाच्यम् ॥ एवं चक्रत्रये विलोक्य शुभाशुभसंयोगे उक्तक्रमेणाभिमतं फलं वाच्यं ॥ पुनः सर्वत्र पापसं

स्वीः योगे अर्थात् चक्रत्रये वर्षे पापेषु सत्सु महान् संशयः मरुदरिष्टं ज्ञेयं ॥ ५२ ॥ अथ रिष्टनिर्णयाय पंचस्वरचक्रं विलोक्य
पताकीकुंडली केतोः कुंडली च कर्तव्या सर्वत्र पापसंयोगे संशयो जायते महान् ॥ ५१ ॥ कादिलादिश
द्विखेदुराशिस्वराधो अङ्गोक्तिनान्तिर्यक्पंक्तिक्रमेणैव पंचत्रिंशत्प्रकोष्ठके ॥ ५३ ॥ परमा
स्वि नः ३ मादिभावरीयस्मात्स्वरादयः सस्वरस्तस्मावरीस्मावरीस्वरदहो चाने ॥ ५४ ॥ उदितं भ्रामितं चात
संध्यासं तद्वन्नरम् । जन्म कर्म च आधानं पिंडं भेदं च तत्परम् ॥ ५५ ॥

तत्रादौ वर्णस्वरज्ञानाय स्वरचक्रमाह ॥ अत्र मूलारोग्यबंधकर्तानोक्तः सनरपतिजयचर्यास्वादवगतवाः तद्यथा ॥ कादि
हान्तानिति ॥ पंचत्रिंशत्कोष्ठमिते चक्रे अङ्गोक्तिरहितानि तिर्यक्पंक्तिं क्रमेण कादिहान्तानि वर्णानि द्विखेदिनः वर्ष ॥ ५३ ॥ नरस्य
ति ॥ नरस्य पुरुषस्य नाम्नः आदिमः आदेयः वर्णः यस्मात् यस्मात् अकारादिस्वराधो भवति सस्वरस्तस्मात् वर्णः पुरुषाणां तस्मात्
मर्थः ॥ ५४ ॥ अथ पंचस्वराणां संज्ञामाह ॥ उदितमिति ॥ यस्मात् तस्मात् वर्णात् उदितं संज्ञा तस्माद्द्वितीयस्य भ्रामितं संज्ञा तृतीयस्य संध्यासमिति

CC-0. In Public Domain. Digitized by eGangotri

नक्षत्रस्य संध्या पंचमस्य सा मिति ॥ ५५ ॥ अथैषां संज्ञान्तरमाह ॥ उदितादि पंचसु जन्मकर्माधान पिंड विद्धेति क्रमे
ण संज्ञा ज्ञेया ॥ ५५ ॥ पुनः संज्ञान्तरमाह ॥ पंचेति ॥ नामाद्यक्षरतः बालादिका पंचावस्था ज्ञातव्याः आद्यो बालः द्वितीयः कुमारः
तृतीयो युवा चतुर्थो वृद्धः पंचमो मृत इति ॥ ५६ ॥ अथोदितादि स्वराणां फलमाह ॥ उदित इति ॥ उदितस्वरे सर्वकार्येषु नित्यं वि
जयः भ्रमिते लाभः भ्रान्ते सिद्धिः संध्यास्ते संध्यासंज्ञके अस्ते च ध्रुवं निश्चयेन मरणं ज्ञेयं ॥ विशेषफलमन्यग्रंथान्तरे

ज्ञा॰ १ पंचवार्षिकावस्था नामाद्यक्षरतस्तथा । आद्यो बालः कुमारश्च युवा वृद्धो मृतोपि वा ॥ ५६ ॥
उदितो विजयो नित्यं भ्रमिते लाभ एव च । भ्रान्ते च सिद्धिमाप्नोति संध्यास्ते मरणं ध्रुवम् ॥ ५७ ॥
यत्र नामाक्षरं सद्यं तत्रैवोदितः स्वरः । तस्माद्दुर्वं विजानीयाद्दुर्मासो भवेत्पुनः ॥ ५८ ॥
मासद्वयं विधातव्यं दिनं चैव द्वादशोत्तरं । एवं क्रमेण विधातव्यं सर्वभागस्य पंचधा ॥ ५९ ॥
कार्तिकस्य परे भागे नवमाद्यं यथा तथा । भाद्रपदो वै तथा दे यो माघस्य च दिनत्रयम् ॥ ६० ॥

वर्षो मासो दिनं चैव तिथिनक्षत्रवासराः । संध्यास्ते यदा सर्वं तदा स्यादशुभं महत् ॥ हानिर्दुःखं महाक्लेशो धननाशं च जायते । मरणं यात
पातादि दिने जायते ध्रुवम् ॥ तस्मिन् दिने च योरोगो जायते पुरुषस्य च । प्रसाध्यस्य भवेद्रोगो मृत्युक्लेशादिदायकः ॥ ५७ ॥ अथमा
सज्ञानमाह ॥ यत्रेति ॥ यत्र यस्मिन्स्वरे नामादिमो वर्णो भवेत्तत्रोदितस्वरो भवेदिति ॥ तस्मात्स्वरात्दुर्मासं ज्ञातव्यः पुनस्तस्मान्मा
सो भवेत् ॥ ५८ ॥ कथं मासो भवेदित्याह ॥ मासद्वयमिति ॥ द्वादशदिनोत्तरं मासद्वयं उदितस्वरे ज्ञातव्यं एवं भ्रमितादिष्वपि एकं

CC-0. In Public Domain. Digitized by eGangotri

नंदवस्यष्टमिति ॥ कार्त्तिकस्येति ॥ सार्द्धं कार्त्तिकि स्यपर भागे शुक्लपक्षे । त्रिंशन्नवदिनानि मार्गशीर्षस्य त्रिंशत्
पौषस्य त्रिंशत् माघस्य त्रीणि चैवं द्विसप्तदिनानि प्रकारधस्थितानि पुनः माघस्य सप्तविंशति फाल्गुनस्य त्रिंशत् चैत्रस्य पं
चदश चैवं द्विसप्तदिनानि एकाराधः एवं चैत्रस्यावशिष्टं पंचदशदिनानि वैशाखस्य त्रिंशत् ज्येष्ठस्य सप्तविंशति चैवं द्विसप्त
तिदिनानि एकाराधः पुनर्ज्येष्ठस्य त्रिंशत्दिनानि आषाढस्य त्रिंशत् श्रावणस्य त्रिंशत् भाद्रस्य नव चैवं द्वि
सप्ततिदिनानि एकाराधः ततो भाद्रस्यैकविंशति आश्विनस्य त्रिंशत् कार्त्तिकस्यैकविंशतिश्चैवं द्विसप्ततिदिनानि ग्रो का

एवं क्रमेणादातव्यं वर्षपूर्णं यथा भवेत् । तिथिः प्रतिपदादिश्च कुजादिर्वारनिर्णयः ॥५१॥

श्री२१

भद्रा भद्रा जया रिक्ता पूर्णा चापि यथाक्रमम् । क्रमेणांकः प्रदातव्यो ग्राह्याश्चांकसमुच्चयः ॥५२॥

चन्द्रो वै प्रथमस्थाने भगणो द्वितीयके । तृतीये चैव नवकं चतुर्थे च नवरत्नकाः ॥५३॥

राधस्थानि ज्ञेयानि । एवं पंचमासात्मको वर्षो ज्ञातव्यः । अत्राकारादीनामुपलक्षणं स्वस्वराशिवरे उदितादिक्रमो ज्ञातव्य
इति ॥ उक्तं च ॥ नानाशीर्षस्य दुष्टिं भ्रमितं ततो भ्रान्ते । संध्यास्वमे समयं तेजनिकतमथीनपिंडविवराख्यः ॥५०॥
अथ तिथिस्थापनं तिथिरिति ॥ तद्यथः कोष्ठे पंचसु तिर्यक्पंक्तिक्रमेण शुक्लप्रतिपदादि चैत्रके कादीन् माघोत्तरत्रिंशद
तानंकान्दद्यात्तद्यथः पंचसु कोष्ठेषु कुजादयो [illegible] । अथ गणितोपयोगितिथ्यंकानाह ॥ चन्द्रेति

तत्कोष्ठेष्वेव भद्रान्यया यत्तो पूर्णाश्चेति यथा क्रमेण प्रतिपदादिपर्यायास्तथांकान्यत्र क्रमेणांकाप्रदातव्याः पश्चा
त्तदंकसमुच्चयः ॥५२॥ तद्दिनमनुपदुयेन स्पष्टयति ॥ चन्द्रस्यावितियुग्मं प्रथमे ज्ञकारस्वराधः चन्द्रौ एकासीतांकं
देयं ८१ द्वितीयेऽकाराधः नगनाजौ सप्तासीतांकं ८७ देयं तृतीयेऽकाराधः स्वानि नवकं त्रिनवतांकं ९३ देयं चतुर्थे एका
राधः नवग्रहैः एकोनशततमंकं ९९ दातव्यं पंचमेऽजोकाराधः पंचोत्तरशततमंकं १०५ देयं अनेन क्रमेणाज्याकारादिप
चसु स्वरकोष्ठेषु एतानि तिथ्यंकानि उक्तं च । ज्ञादिषु कथं भवन्तीत्येवं वर्णा विहीनिताः ऊ ऋयोः शुक्लादिः
सप्तदशतिथय एव क्रमेण तदैक्यमधः ॥५३॥५४॥ अथानमनुपदेन वर्षगतितप्रकारमाह ॥ वय इतियुग्मं ॥ उत्पन्नकाल
पंचोत्तरशतं देयं क्रमेणानेन पंचसु । आकारादिस्वरेष्वेवं तिथ्यंकानि प्रदापयेत् ॥५४॥
त्रयोराशिस्वरास्चैव मेकीकृत्य त्रिधा पयेत् । द्विचतुस्त्रिभिर्गुणितं समाधरसभाजितम् ॥५५॥

ऋ	ऋ	ऋ	ऋ	ऋ	ऋ	ऋ	ऋ
ऋ	ऋ	ऋ	ऋ	ऋ	ऋ	ऋ	ऋ
ऋ	ऋ	ऋ	ऋ	ऋ	ऋ	ऋ	ऋ
ऋ	ऋ	ऋ	ऋ	ऋ	ऋ	ऋ	ऋ
ऋ	ऋ	ऋ	ऋ	ऋ	ऋ	ऋ	ऋ

तोवर्तमानवर्षपर्यन्तं यत्संख्यांकं तद्द्वयोंकं वर्षादिगतानयात्तस्य
योजभराशिसंख्यांकं यत्तद्राशिसंकं यथा वर्षराशेरेकं मेषराशेर्द्वादशांकं
चयवमेवसर्वेषामेकानि तिथानि । उक्तं च । वृ षाद्भेन्यातः स्वर्क्षाति
थैकयोगइति । स्वरांकं यथातस्य जन्मनामतो योगस्वरचक्रे स्वरस्तत्र
कूलायातिथिरर्थांको वाधस्यांतादिस्वरा तस्याः शुक्लकृष्णयोः पक्ष

CC-0. In Public Domain. Digitized by eGangotri

वोर्यास्तिथ्यस्तासामंकानेकी कृत्य एकंकस्तिथ्यंकं यथा नन्दातिथेः शुक्लप्रतिपदायामेक १ मंकं एवं षष्ठ्या षष्ठे एका
दश्या एकादश ११ कृष्णाप्रतिपदायां षोडश १६ मघ्यारके विंशति २१ एकादश्याः षड्विंशति २६ एवं रीत्यासर्वेषामंकानां योगे
एकाशीतिमंकं ८१ जातं अत्र एव पूर्वश्लोके ज्या चा यैशी तं चन्द्रा इति । एवं नैधनद्रायाः सप्ताशीतिमंकं ८७ जातं जया
याश्चिनवतिमंकं ९३ जातं रिक्तायाः एकोनशतमंकं ९९ जातं पूर्णायाः पंचोत्तरशतमिति १०५ । एवं सर्वासां तिथीनां तिथ्यंका
निजानि यथोक्तानि वेदराशिस्वरांकानेकी कृत्य त्रिधा पर्येत् अर्थात् त्रिषु स्थानेषु स्थापयेत् पुनर्द्वितीयं चतुर्भिर्गुणितं अयं
भावः प्रथमस्थाने द्वाभ्यां गुणितं सप्तभिर्भाजितं कृत्वा शेषांकं जन्मकोष्ठ ऊर्ध्वस्थाने स्थापयेत् पुनस्तदेव पिंडांकं द्वितीय
श्लो० २ आधाने नवदेयानि स्वरेकमीशपंचच । सर्वांकवापितापिंडे द्विदृश्येशीत्युवस्थिता ॥ ६६ ॥
स्थाने त्रिभिर्गुणितमष्टभिर्भाजितं कृत्वा शेषांकं तस्याः जन्मकोष्ठमध्यस्थापयेत् ततस्तदेव पिंडांकं तृतीयस्थाने चतुर्भिर्गुणितं षड्भि
र्भाजितं कृत्वा यच्छेषांकं तज्जन्मकोष्ठ अधःस्थाने स्थापयेत् । एवं जन्मकोष्ठं संपाद्य कर्मकोष्ठस्य साधनं कुर्यात् तद्यथा । आधाने नव
देयानीत्युक्तं चार पाठक्रमार्थं क्रमोवलिष्ठस्तस्मात् कर्मकोष्ठस्य साधने पूर्वोक्तपिंडांके पंचमे जन्मं कृत्वा पूर्ववत्त्रिषु स्थानेषु स्था
पयेत् गुणाकेरवेसंगुणयेत् रवेभाजके भागे दत्ते यच्छेषांकत्रयं तद्धानकोष्ठे पूर्ववत् स्थापयेत् ॥ तथा च विशेषरोक्तौ ॥ तिथिरा
शिवर्यांकाश्च प्रथमे जन्मकोष्ठके द्वितीये चतुर्भिर्गुणितं सप्ताष्टरसभाजितं । कर्मकोष्ठे पंचत्वा आधाने नवकं तथा पूर्व
वद्गुणानं कार्यं भाजनं चापि पूर्ववत् ॥ अथ पिंडकोष्ठक्रियामाह ॥ तत्रापि सर्वांकवापितापिंडे अर्थात् जन्मकर्माधानशेषां
कान् शून्यपंचनवरूपान् पूर्वोक्तपिंडांके चतुर्दशमे वियोज्य द्विचतुस्त्रिभिः संगुणय तत्रैव भाजके संयोज्य यच्छेषांकत्रयं
स्थापयेत् अथाधानकोष्ठक्रियामाह ॥ तत्र पूर्वोक्तपिंडांके [illegible] कृत्वा पूर्ववत्

CC-0. In Public Domain. Digitized by eGangotri

ऽ कोष्ठेऽ क्रमेणात्रिषु स्थानेषु स्थापयेत् ॥ अथ छिद्र कोष्ठक्रियामाह ॥ तत्र छिद्रे श्रेणी व्यवस्थिता अस्यार्थः श्रेणी पंक्तिः अ
र्थाद्ध्रुवांकानां पंक्तिरित्यर्थः तस्माच्छिद्रकोष्ठे नभकर्मीधानके पिंडकोष्ठ ध्रुवांकान् शून्यपंचनवचतुर्दशरूपा पंक्तिः तद्वै
कर्यांकमष्टाविंशतिसंख्याकं २८ पूर्वोक्तपिंडे मेलयित्वा गुणाकैः संगुण्य समाषरसभाजितं कृत्वा भाजनाद्यद्वेष्यत्रयं त
त्र हीत्वा छिद्रकोष्ठेऽर्द्धमध्याधः क्रमेणास्थापयेत् । तदाह विश्वेश्वरः ॥ पिंडे चतुर्दशं दत्वा छिद्रे ह्यष्टाविंशकं सुधीः । द्वि
चतुस्त्रिभिर्गुणितं समाषरसभाजितं ॥ १ ॥ अस्योदाहरणम् ॥ अस्य कर्त्तमानवटसप्ततितमो वर्षः ७६ राशिः कन्या च
वर्गाद्यया राशांकं ५ हस्तनक्षत्रस्य द्वितीयचरणात्वात्यकारऽकारादधः स्थसप्तदशस्थस्वरांकं १७ सर्वेषां योगो जातं पिं
डं १७४ इदं त्रिस्थं द्वित्रिचतुर्भिर्गुणितं एकत्र द्वाभ्यां गुणितं ३४८ द्वितीयस्थाने त्रिभिर्गुणितं ५२२ तृतीयस्थाने चतुर्भि
र्गुणितं जातं ६९६ तत्र प्रथमस्थाने सप्त ७ भाजिते शेषं ५ द्वितीयस्थाने ५२२ अष्ट ८ भाजिते शेषं २ तृतीयस्थाने ६९६
षड्भिर्भक्ते ५ शेषं ०० एवं शेषत्रयं ५।२।०० ऽर्द्धमध्याधः क्रमेण जन्मसंज्ञके कोष्ठे स्थापितं ततः पिंडे १७४ पंचयो
जयित्वा १७९ त्रिधा स्थाप्य प्रथमस्थाने १७९ द्विगुणितं ३५८ सप्त भाजिते शेषं १ द्वितीयस्थाने १७९ त्रिगुणितं ५३७ अ
ष्टा भाजिते शेषं १ तृतीयस्थाने १७९ चतुर्गुणितं ७१६ षट् भाजिते शेषं ०० शेषत्रयं १।१।०० गृहीत्वोर्द्धमध्याधः क्र

१७९

CC-0. In Public Domain. Digitized by eGangotri

मेषाकं कोष्ठे स्थापितं ततः पिंडे भवयोजि १७४ तेजातं १८४ इदं त्रिधा स्थाप्य द्वित्रिचतुर्भिर्गुणितं तेजातं ३३६ ५४८ ७२० क्रमेण सप्त
रसभाजिते शेषमंकत्रयं २ ५ ० ० आधानकोष्ठे ऊर्ध्वमधोधः क्रमेण स्थापितं ततः पिंडे १७४
चतुर्दशे १४ मेलयित्वा १८८ त्रिधा स्थाप्य प्रथमस्थाने १८८ द्वाभ्यां गुणितं ३७६ सप्तभाजिते शेषं ५ द्वितीयस्थाने १८८
चतुर्भिर्गुणितं ७५२ अष्टभिर्भाजिते शेषे तृतीयस्थाने १८८ त्रिभिर्गुणितं ५६४ षड्भिर्भक्ते शेषं ० एवं शेष
त्रयं ५ ० ० ० इदानीं पिंडकोष्ठे स्थापितं ततः पिंडे ऊर्ध्वा विंशतिं योजयित्वा २०२ त्रिधा स्थाप्य पूर्वस्थाने २०२ द्वि
गुणितं ४०४ सप्तभिर्भक्ते शेषं ५ द्वितीयस्थाने २०२ चतुर्भिर्गुणितं ८०८ अष्टभिर्भाजिते शेषं ० ० तृतीयस्थाने २०२
त्रिभिर्गुणितं ६०६ षड्भिर्भाजिते शेषं ० शेषत्रयं ५ ० ० ० ० छिद्रकोष्ठे पूर्ववत् स्थापितं एवं नैशर्गिकचक्रं निःपादमन्यु
त्पादनार्थं दिक्षेत्रयोक्तचलचक्रं साधयेत् ॥ यथाह विश्वेश्वरः ॥ इदं नैशर्गिकं ज्ञेयं चलचक्रस्वरान् लिखेत् । यत्रकोष्ठे
स्वरो वै तमेव जन्मसंज्ञकं ॥ १ ॥ कर्माधानादयः सर्वे विदित्वा लेखयेत् क्रमात् ॥ नैशर्गे चलवर्गे च लिखित्वा सन्नि
योजयेत् ॥ जन्मनाजन्म संयोज्य कर्मणा कर्मसंज्ञकम् । आधानादित्रिकेष्वेवं योजयेद् ध्रुवकान् क्षिपेत् । तैरे
व गुणकैर्गुणयेद्जन्मं च यथाविधि ॥ अस्योदाहरणं यथा । नैशर्गिकं चक्रं स्थाप्य सन्निधौ कसमुच्चयस्वरांकं कोष्ठे
मारभ्य जन्मकर्मादिकल्पना कार्या । यथा चात्रे ॥ आधानसंज्ञके तृतीयकोष्ठके स्वकीयस्वर उकारस्य जन्म

CC-0. In Public Domain. Digitized by eGangotri

लउ चक्रे ५

न	क	आ	पि	क्षु
५	१	२	५	५
२	१	५	..	..
..	..	..	..	..

संस्थापेया प्रथमं विवाधानकोष्ठं २।५।.. जन्मकोष्ठं प्रकल्प्य लिखेत्। एवं चतुर्थपिंडकोष्ठं ।।..।.. कर्म-
कोष्ठं तथैव पंचमं क्षुद्रकोष्ठं ५।..।. आज्ञकोष्ठं। तथा प्रथमं जन्मकोष्ठं ५।२।.. पिंडकोष्ठं स्वाद्वितीयं कर्मकोष्ठं
।।.।।२ क्षुद्रकोष्ठं प्रकल्प्य लिखेत्। एवं चलचक्रं निःपाद्य पुनः स्वस्थानुकूलचक्रे जन्मकोष्ठांकाः ५।२।.. ये
तथा नैसर्गिकचक्रे कोष्ठांकान् मेलयित्वा ध्रुवांकान् दत्वा पुनस्तैरेव गुणाकैः संगुणाप्य सप्ताष्टरसैर्भाजयेत्। शेषांकत्रयं ग
हीत्वा तथैवोर्द्ध्वमधोधः क्रमेण योगचक्रं लिखेत्। यथात्र स्वकीय स्वानुकूल जन्मकोष्ठांकाः ५।२।.. नैसर्गि
कचक्रकर्मकोष्ठांकाः २।५।.. अनयोर्योगः।७।७।.. तत्र स्थं शून्यरूपं ध्रुवांकं दत्वा तैरेव गुणाकैर्गुणाप्य द्विषु कलासु द्वित्रिचतु
र्भिर्गुणिताः १४।२१।.. एते सप्ताष्टरसैः शोधिताः ..।५।.. योगचक्रे जन्मकोष्ठे ऊर्द्ध्वमधोधः क्रमेण स्थापिताः ..।५।.. पुनस्वल च
क्रे कर्मकोष्ठांकाः ५।..।.. नैसर्गिकचक्रे कर्मकोष्ठांकाः ।।।२ अनयोर्योगः ६।।।२ ध्रुवांकं प्रयोगजाताः ।।।६।७ एते द्वित्रिचतुर्भि
र्गुणिताः २२।।८।।२८ सप्ताष्टरसैर्भक्ताः ।।२।४ कर्मकोष्ठे स्थापिताः ।।२।४ पुनरनयोर्विधानकोष्ठे स्थानांकान् ५।..।..।२।५।..
संगम्य जाताः ७।५।.. अत्र ध्रुवांकं मिलिताः १६।१४।९ एते द्वित्रिचतुर्भिर्गुणिताः ५२।४२।३६ सप्ताष्टरसैर्भक्ताः
४।२।.. पूर्ववद्विधानकोष्ठे स्थापिताः ४।२।.. एवं द्वयोश्चक्रयोः पिंडकोष्ठयोरंकाः ५।२।..।।५।..।.. एकीकृताः ।।।२।..
पिंडकोष्ठस्थ चतुर्दशरूपं १४ ध्रुवांकान् दत्वा २४।१६।१४ तैरेव द्वित्रिचतुर्भिर्गुणिताः ४८।४८।५६ सप्ताष्टरसैः शोधिताः
६।..।४ पिंडकोष्ठे स्थापिताः ६।..।४ पुनरनयोः क्षुद्रकोष्ठांकाः ५।..।..।।।।।२ मेलिताः ६।।।२ क्षुद्रकोष्ठे

CC-0. In Public Domain. Digitized by eGangotri

पुनः कार ८ योगजाताः ३४।२८।१३० तैरेव २।४।३ गुणीताः ६८।११६।८० तैरेव ७।८।९ भाजिताः ५।४।१०० योग चक्रोद्विद्रको
ष्ठस्थापिताः ५।४।१०० एवं चक्रत्रयं निष्पाद्य फलं वाच्यम् ॥ तद्यथा ॥ प्रथम पंक्तौ वाममः शुभाशुभ ज्ञानादि
तीय पंक्तौ कर्मराः संसिद्धा सिद्ध ज्ञानं तृतीय पंक्तौ आधानादि पुत्रादिः शुभाशुभ चिन्ता भ्रांतिः चतुर्थ
पंक्तौ पिंडसंबंधि बंधुविरोधादि ज्ञानम् ॥ पंचम पंक्तौ द्रव्यान्नकवाहनादौ शुभाशुभमिति ॥

७५	रा	के	रा	०
ज	क	आ	चिं	विद
..	१	४	६	५
५	२	२	७	४
..	४	..	४४	..

अत्र प्रकारमाह ॥ यथात्र वर्षे शत्रयाणां मध्ये पूर्वं चतुर्मासे शनेः स्वल्पफलं यदा जन्मविशनिः स्व
ग्रादिपदस्थाद्वयुक्तः पुनः सङ्ग्रामस्तदा शनेः फलं श्रेष्ठं सुखलाभः यदा योगमासकासौ सु-
खं एवं यदा नीचादिपदगतत्वाद्वर्षो निष्प्रभाकश्चन तदा दुःखं स्वेक्षा साक्षा निश्चयं दे देवाय विकारः
एवं सर्वेषां वृशानां फलमुक्तम् ॥ पुनर्द्विसप्ततिदिनात्मकस्य प्रथममासस्य चतुर्विंशति दिनात्मके प्रथमपक्षे फलं
मेवं लेख्यं नैशर्गिकचक्रे प्रथम पक्षे गुरुश्चलचक्रे चन्द्रस्तत्र गुरिर नश्च फलं सात् । पूर्वोक्त दशानां दशास्तो
कानुकूलं लेख्यं शनेः शुभाशुभ फलमिति स्थितं न ज्ञात्रे द्वितीयपक्षे नैशर्गिकचक्रे चन्द्रश्चलचक्रे गुरुश्चन
या फलमपि प्रकारिरा लेखनीयं तदनेन तृतीयपक्षे नैशर्गिकचक्रे राहुश्चलचक्रे पिराहस्तयोः फलं नेयम्
प्रकारेण लिखनीयं एवमेव द्वितीयमासादिषु फलं लेख्यम् ॥ ६६ ॥ ॥ अथ पंचस्वरचक्रं निष्पाद्य वक्ष्यामि रा
घोडशयोगैर्मृत्युं निश्चित्य तत्कालीन निष्पाद्यादानयनमाह ॥ गशायित्वेति । वर्षे निश्चयं गशायित्वा धीमरा

CC-0. In Public Domain. Digitized by eGangotri

श्री॰

बुधरात्रौयामार्द्धदंडेषो					गुरुदिवायामार्द्धदंडेषो					गुरुरात्रौयामार्द्धदंडेषो					शुक्रदिवायामार्द्धदंडेषो					शुक्ररात्रौयामार्द्धदंडेषो					शनिदिवायामार्द्धदंडेषो					शनिरात्रौयामार्द्धदंडेषो				
बु	चं	श	ब	१	ब	चं	र	श	१	ब	मं	र	बु	१	शु	मं	र	श	१	शु	बु	चं	श	१	श	मं	र	श	१	श	ब	मं	र	१
र	शु	बु	चं	२	मं	र	श	बु	२	चं	श	ब	मं	२	बु	चं	र	श	२	मं	र	शु	बु	२	ब	चं	र	श	२	बु	चं	श	ब	२
ब	मं	र	शु	३	र	श	बु	चं	३	शु	बु	चं	श	३	चं	र	श	बु	३	श	ब	मं	र	३	मं	र	श	बु	३	र	शु	बु	चं	३
चं	श	ब	मं	४	शु	मं	र	श	४	मं	र	शु	बु	४	श	मं	र	श	४	बु	चं	श	ब	४	र	श	बु	चं	४	ब	मं	र	शु	४
शु	बु	चं	श	५	बु	चं	र	श	५	श	ब	मं	र	५	ब	चं	र	श	५	र	शु	बु	चं	५	शु	मं	र	श	५	चं	श	ब	मं	५
मं	र	शु	बु	६	चं	र	श	बु	६	बु	चं	श	ब	६	मं	र	श	बु	६	ब	मं	र	शु	६	बु	चं	र	श	६	शु	बु	चं	श	६
श	ब	मं	र	७	श	मं	र	श	७	र	शु	बु	चं	७	र	श	बु	चं	७	चं	श	ब	मं	७	चं	र	श	बु	७	मं	र	शु	बु	७
बु	चं	श	ब	८	ब	चं	र	श	८	ब	मं	र	शु	८	शु	मं	र	श	८	शु	बु	चं	श	८	श	मं	र	श	८	श	ब	मं	र	८

CC-0. In Public Domain. Digitized by eGangotri

रवि दिवा मांडि					रवि रात्रीया मांडि					चन्द्र दिवा मांडि					चन्द्र रात्रीया मांडि					कुज दिवा मांडि					कुज रात्रीया मांडि					बुध दिवा मांडि					बुध रात्रीया मांडि				
र	रा	बु	चं	१	र	शु	बु	चं	१	चं	र	रा	बु	१	चं	श	द	मं	१	मं	र	रा	बु	१	मं	र	शु	बु	१	बु	चं	र	रा	१						
शु	मं	र	रा	२	बु	मं	र	शु	२	श	मं	र	रा	२	शु	बु	चं	श	२	रा	रा	बु	चं	२	श	द	मं	र	२	चं	र	रा	बु	२						
बु	चं	र	रा	३	चं	श	द	मं	३	द	चं	र	रा	३	मं	र	शु	बु	३	शु	मं	र	रा	३	बु	चं	श	द	३	श	मं	र	रा	३						
चं	र	रा	बु	४	शु	बु	चं	श	४	मं	र	रा	बु	४	श	द	मं	र	४	बु	चं	र	रा	४	र	शु	बु	चं	४	द	चं	र	रा	४						
श	मं	र	रा	५	मं	र	शु	बु	५	र	रा	बु	चं	५	बु	चं	श	द	५	चं	र	रा	बु	५	द	मं	र	शु	५	मं	र	रा	बु	५						
द	चं	र	रा	६	श	द	मं	र	६	शु	मं	र	रा	६	र	शु	बु	चं	६	श	मं	र	रा	६	चं	श	द	मं	६	र	रा	बु	चं	६						
मं	र	रा	बु	७	बु	चं	द	श	७	बु	चं	र	रा	७	द	मं	र	शु	७	द	चं	र	रा	७	शु	बु	चं	श	७	शु	मं	र	रा	७						
र	रा	बु	चं	८	र	शु	बु	चं	८	चं	र	रा	बु	८	चं	श	द	मं	८	मं	र	रा	बु	८	मं	र	शु	बु	८	बु	चं	र	रा	८						

CC-0. In Public Domain. Digitized by eGangotri